

Ціна: \$5.00

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

Появляється щомісяця. Річна передплата в усіх країнах — \$20.00
американських доларів.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ:

HOTUYS MAGAZINE

2199 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada — M6S 1N2

ЮНАК

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО ЮНАЦТВА

Появляється щомісяця. Річна передплата в усіх країнах — \$20.00
американських доларів

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

Mrs. Olha Kuzmowych, 221 Fire Island Ave., Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ:

YUNAK MAGAZINE

2199 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada — M6S 1N2

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

*ОРГАН ПЛАСТОВОЇ ДУМКИ
І ІНФОРМАЦІЇ*

PLASTOVY SHLIAKH

Адреса редактора: Wolodymyr Sohniwskyj, 39 Hillcrest Dr., Toronto, Ont.

M6G 2E2
CANADA

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

*ОРГАН
ПЛАСТОВОЇ ДУМКИ*

Ч. 4 (75)

ТОРОНТО

1985

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

PLASTOVY SHLIAKH

Видає Головна Пластова Булава

Квартальник

Жовтень-грудень

ч. 75

October-December

Реданція:

Mr. W. Sochaniwskyj, 1045 Bloor Street West, Toronto, Ontario
M6H 1M4

Адміністрація: 2199 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1N2
Tel.: (416) 769-7855

Реданційна Колегія:

Володимир Соханівський, Адольф Гладінович, Марко Горбач,
Тоня Горохович — технічний редактор

З М І С Т

надрукований на 3-ій сторінці обкладинки.

Статті підписані прізвищем, псевдонімом або ініціалами автора висловлюють погляди автора, які не завжди збігаються з думками редакції чи пластового проводу. Редакція застерігає собі право справляти мову, як теж часом скорочувати незамовлені надіслані статті та відсилати авторам до зміни ті листи чи дописи, які — на думку редакції — могли б бути для когось образливі.

Річна передплата: 20 дол. американських у всіх країнах

Просимо своєчасно повідомляти нас про зміну адреси.

Журнали, які повернуться не з вини адміністрації, висилатимемо вдруге на нову адресу тільки за доплатою одного долара від посилки.

PLASTOVY SHLIAKH — a Ukrainian Magazine,
2199 Bloor St. West, Toronto, Ontario, Canada — M6S 1N2

Printed by KIEV PRINTERS LTD. — 2466 Dundas St. West, Toronto, Ont., Canada M6P 1W9

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

ОРГАН
ПЛАСТОВОЇ ДУМКИ

Торонто, Канада

ч. 75

жовтень-грудень

Реданційна стаття

ЯРИЙ*, ДУШЕ, ЯРИЙ, А НЕ РИДАЙ!"

Оце друга наймогутніша по ЗСА советсько-московська потуга — СССР, режим якої заповзявся таки докінчувати морд над політичними в'язнями українського роду, фізичними тортурами, душевними знущаннями та зловними насмішками над вартостями українського народу, та й взагалі над самою людиною. Інколи виглядає, що це неначе ось-ось надходить кінець усьому, що гине наш народ. І як диво, з цих туманних московських тюрем, архипелягу кацетів, заслань, «долини сліз і смерти» вилонюються ясні й величні постаті, які силою свого духа, характеру, посвятою, відвагою говорять спокійно, виразно й голосно, щоб їх багив і гув цілий світ! Силою їх особовостей та світлом Правди осліплюють вони своїх убивців, які неназе не знають, що вони роблять. Їхне променисте сяйво моральної висоти, прагнень, відваги, добра й любови до ближнього та батьківщини говорять якимось лагідно і спокійно, зате проникливо і голосно на цілий світ: «ЯК ДОБРЕ ТЕ, ЩО СМЕРТИ НЕ БОЮСЯ Я». Цей надзвичайний надлюдський, героїчний спокій, зрівноваженість, певність себе і віра у «не боюся смерти» мимоволі нагадує, зомусь подібність до самого Христа, який «Своею смертю, смерть подолав». Безперечно, що це зворушує людей, всіх людей, а можливо, й деяких режимних розбійників, що ще колись стрепенуться перед візією власної смерти. Чи було це часто, щоб хтось там у Советському Союзі, на публічному

місці, так впевнено, виразно й голосно заговорив ще в 1965 році: "ХТО ПРОТИ ТИРАНІЇ, ВСТАНЬТЕ!"... Це саме зробив в кінотеатрі «Україна» у Києві, і одночасно, на знак готовости ПЕРШИЙ ВСТАВ! Без сумніву, що це змушує нас пригадуватися, пізнати Його життя, мислі, доступну літературну спадщину, страждання Його самого і родини, трагічну смерть, що постигла Поета в концтаборі 4. 9. 1985 року. Він її не боявся, як і тих, що до смерти довели.

Наше завдання про знущення над Стусом, про його муженицьку смерть, як і про смерть інших стардників — Алли Горської, Олекси Тихого, Юрія Литвина, Валерія Марченка та їм подібних сказати світові, урядам, письменникам, науковому світові, гуманним людям, для яких близькими є ідеали — любов Бога, батьківщини і ближніх.

Світ повинен розуміти, що нав'язана нам "дружба" імперіалістів москалів-росіян осоружна, вони ж, присвоївши собі нашу стару назву, гарбають собі нашу культуру, природні багатства землі. Ця "дружба" кривава, за неї ми платили й платимо великі жертви, включно з жертвами життя мільйонів з нашого народу.

Тому нам у цей скорботний час по смерті Поета-героя варто засвоїти Його поставу до життя, яку знаємо з Його промови над домовиною вбитої Алли Горської: "Ярий, душе, ярий, а не ридай!"* (В. С.)

"Як хочеш бути щасливим, не шукай свого щастя за морями, не волозись по палацах, не мандруй по Єрусалимах! За гроші купиш село, щастя ж дається всюди і завжди дармо. Це — Бог, а все інше — твар, тіло. Він наше щастя... Царство Боже в самих нас. Щастя в серці, серце в любові, любов у законі вічного. Дяка блаженному Богові, що потрібне зробив нетяжким, а тяжке непотрібним!". Григорій Сковорода.

"Філософія, або любов до мудрости, спрямовує ввесь круг своїх діл на те, щоб дати життя нашому духові, шляхетність серцю, світло думкам як завершенню всього. Бо коли дух у людині веселий, думки спокійні, серце примирене, — то все буває світле, щасливе й блаженне. Це — філософія.

Григорій Сковорода

* Ярий — променюй, рости, радій, світи.

Ми і наш народ

3 ЛИСТІВ О. АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

/Перший лист — Зов предків/

(Упорядкував і примітками доповнив

Григор Меріям-Лужницький)

Моя Найдорожча Мамо!

Ти пригадуєш собі, коли то — мені мабуть було тоді 9 років — ми поїхали верхи, і я сказав Тобі, що хочу бути священиком, а Ти, усміхаючись відповіла, що священики на конях не їздять. Сьогодні я хочу перед Тобою оправдатися, Мамо, чи радше зрадити мій секрет: це не були мої слова, це були слова моїх предків. І так же ж само, коли згодом кілька років пізніше, я заявив Тобі й Татові, що я буду уніятським священиком — це теж не були мої слова, це були слова моїх предків.

А було це так, Моя Кохана Мамо: Ти пригадуєш, що Тато, нам дітям, часто пояснював і згадував наших предків, портрети яких висіли в його робітні, чи, як ми його кімнату звали, в канцелярії. З усіх портретів вбилися в моїй пам'яті три портрети: єпискона Варлаама й митрополитів Атанасія і Лева. Усі вони були ченцями-василіянами, але всі вони були якісь інакші: Варлаам чомусь мені здавався тихим, покірним ченцем, повним любови до Бога, милосердя до людей і наче б закоханим у вічність, для якого світ не існував. Іншим знову був Атанас: цей мав щось лицарського у собі, своїми чорними, гострими очима він пронизував наскрізь людину, з цих очей і високого чола била воля, сміливість, а враз із цим відвага й повсякчасна готовість боронити Бога й Його чесноти перед злом світу, а слабим людям давати помічну руку.

Знову ж зовсім іншим — здавався мені — митрополит Лев, чи як Тато звав його світським ім'ям, дядько Людвик. Аристократ із куртуазійною усмішкою на устах, свідомий зручності слова й закоханий у мистецтві (адже ж він докінчив

будову собору св. Юра у Львові), робив на мене враження дипломата, в якому сплелось людське із божеським ця багатогранність людини, для якої ніщо не є чуже.

І ось одного вечора, коли Ти, Мамо, сказала мені, що виїжджаєш враз із Татом до Львова, до діда Олександра і вернешся через день — два, я довго не міг заснути. Годинник в ідальні вибив другу годину, я перекидався на своїм ліжку й завжди здавалося мені, що мене хтось кличе. Коли ж цей поклик став настирливий, я встав — пождав хвилину, щоб переконатися чи всі сплять — засвітив свічку, накинув халатик на себе й тихенько на пальцях пішов до робітні Тата.

Уважно й поволі я відхилив двері й побачив очі портрета дядька Атанаса, я зразу заспокоївся і зрозумів: це він мене кликав! Уже зовсім спокійний я підійшов близько до портрету, а світло свічі впало на руку дядька, яка лежала, як біла пляма на чорній рясі. Дуже чомусь мені хотілося, Мамо, поцілувати цю руку, щоб подякувати дядькові за те що він мене покликав і привітатися з ним. Але портрет висів високо й я його не міг досягнути устами.

А очі дядька Атанаса говорили до мене, так, Мамо, говорили. Я просто чув не ухом, а цілою своєю істотою, як вони наказували мені, щоб я ішов слідами моїх предків, що всі вони молять і просять Бога, щоб Він дозволив мені йти їхніми слідами, що всі ті ченці, ігумени, єпископи й митрополити Шептицькі по батькові й усі священики й ченці Фредри по матері, обстоюють перед Богом моє покликання. Ще сьогодні, Мамо, по стільки роках я чую виразно голос дядька Атанасія, а може радше голос моїх предків... І досьогодні дзвенить мені в устах:

— Ти є позичений, сину — казали очі митрополита Атанасія — ти є позичений! Пам'ятай про це!

Довго-довго я стояв перед портретом дядька Атанасія і щойно гаряча крапля воску із свічки, що впала на мою руку, наче пробудила мене...

Я перехрестився, підійшов до бюрка Тата, на якому стояло вирізьблене в дереві Розп'яття Христа (Тато привіз його з якогось паломництва, пригадуєш Мамо?), поцілував ноги Розп'ятого й сказав у голос:

— Добре!

І зразу налякався свого голосу, бо в хаті царювала тиша. Я знову нишком вернувся до свого ліжка, погасив свічку й ліг спати. І ще ніколи не було мені так приємно й лагідно на душі, як тоді. Тоді, цізі ночі, дядько Атанас відкрив мені дог-

му Спільноти Всіх Святих і я найшов у ній безцінний скарб. І дивує мене, Мамо, що так мало людей користує із цього безцінного скарбу. Я вже давно у своїх місійних проповідях підкреслював важливість і — по світському кажучи — користь із цієї догми Спільноти Всіх Святих: що ж бо може бути більш успішне, як молитися про поміч до тих, які колись молилися і любили нас за життя, а тепер мають можливість молитися і допомагати нам, будучи безпосередньо у стіп Бога? Зрозумів цю глибоку Божу Мудрість наш український нарід, коли створив приповідку, що "материна молитва із дна моря вирятує". А ми так рідко, а то майже ніколи, у важких і складних обставинах нашого туземного життя у молитвах не звертаємося про поміч до батька, який нас виховав і дбав по своїй сили про нас, чи до матері, яка плекала і обслуговувала чи навчала нас, чи до дідуня, який впроваджував нас в люди, чи до бобуні, яко обдарувала нас усім, що мала, найдорожчим. Чи ж можливе, щоб ті, які опікувалися нами в туземному житті, відмовили б нам допомогти "на тому світі"? "На тому світі", в який вони за життя могли лише вірити, а тепер у "тому світі" у присутності Бога перебувають?!

Завдяки моїм дядькам і Тобі, Дорога Мамо, я зрозумів, чим я є та чим повинен бути: як чернець, я прошу помічі у дядька Варлаама, як архирей прошу помічі у дядька Атанаса, а перед авдієнціями на цісарському дворі чи в Апостольській Столиці в Римі, звертаюся про поміч до дядька Лева. Коли ж приходять хвилини безсилля і я стаю дитиною, тоді я звертаюся до Тебе, Мамо, й зразу почуваюся дужим і сильним, таким як тоді, коли я, не вмючи ще як слід писати, мазав на папері олівцем.

Твій Ама

У День св. Апостола Андрея

Ама — так назвав себе дитиною малий Роман Шептицький, згодом Митрополит Андрей.

Ненавість з любов'ю не дружить.

Ненавість ставить людей нижче звірів.

Де ненавість панує, там чорт пекло будує.

Ненавість — хвороба духа, а любов — здоров'я.

Де ненавість і злоба, там між людьми вся біда.

Хто ненавидить брата свого, той душою губ. — Біблія.

Ненавість — нечиста сила, з братів ворогів поробила.

Де ненавість між народів, там злочинство її плодом.

Де ненавість між народом сатана посіє, там добро зникає нагло, лихо ся там діє.

“ЗАВТРА КОЖНОЇ КРАЇНИ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД МОЛОДІ”

Із соборного послання Української Католицької Ієрархії Канади з приводу Міжнародного року молоді

Який визов ставить Христос нашої молоді в Канаді і в інших країнах вільного світу напередодні врочистого відзначення 1000-річчя Хрещення України?

На це важливе питання можна дати тільки одну відповідь, а саме: тим самим фактом, що Боже Провидіння поклиало нашу генерацію, а в тому й нашу сучасну молодь, до відзначення Ювілею тієї найбільшої події в історії нашого народу, Христос хоче, щоби ми, а в тому й наша молодь, старалися повністю обновити себе в нашому Свято-Володимирському Християнстві, його постійно закріплювати й відважно поширювати як властиву нам українцям форму нашої християнської духовності, що повинна оживляти все наше особисте, родинне, соціальне, культурне й політичне життя. Бо у своїй Божій премудрості й безмежній доброті, Христос Спаситель хотів, щоб наш українській нарід якраз у цій формі Його Божої науки організував всі форми свого життя тут на землі й цим шляхом прямював до своєї щасливої вічності, збагачуючи цілу Христову Церкву виявом своєї окремої духовної й християнської творчості.

Тому наша молодь повинна сьогодні поставити собі за найвищу точку амбіції:

1. Постійно вивчувати й точно знати всі правди нашої святої віри, згідно з Божим словом і наукою Христової Церкви, стосуючи їх у всіх ділянках щоденного життя. Тут велику відповідальність мають: батьки, Церква, всі виховники та наші католицькі організації, які є зобов'язані дати можливість нашої молоді належно засвоїти всі правди їхньої святої віри.

2. Але саме знання правд віри не вистачає. Різні безбожники, а то й сам сатана, знають правди віри, але ними не живуть. “Віра без діл є мертва”, каже св. Яків (2,20). Тому до віри треба додати діла, тобто бути віруючими й практикуючими католиками, бути живими членами своєї Церкви.

3. Ми, українці, покликані до Христової віри візантійсько-українського обряду, повинні виявляти наше християнське життя в цьому прекрасному нашому обряді. Якщо з волі

Божого Провидіння ми одержали нашу християнську віру в цьому обряді, ми повинні з вдячністю його вірно зберігати як окремий Божий дар, даний нам самим Божим Провидінням. І тут знову виринає перед нашою молоддю великий обов'язок цей обряд належно пізнати, повністю засвоїти собі всі форми його пребагатих богослужень, з різними його церковними й народними звичаями й традиціями, як також з приписами його вимог, передовсім щодо приймання Святих Тайн, і дбайливого їх виконання.

4. При цьому, треба дати відчутти нашим молодим, що вони: Як католики українського візантійського обряду, -- як сказав папа Іван Павло II в своїй знаменній промові в часі своїх відвідин у митрополичій катедрі свв. Володимира й Ольги, 16 вересня 1984 р., Вінніпегу — стали спадкоємцями великої духовної традиції, що сягає тисяча років назад, до часів св. Ольги та її внука святого Володимира, як також спадкоємцями “славної історії” українського народу. Цю “велику духовну традицію” вони повинні вірно зберігати й старатися далі продовжувати дію тієї “славної історії” своїх великих предків...

5. Вони повинні усвідомити свій обов'язок боронити цю свою прабабківську віру з таким “героїзмом”, яким жив український нарід у сильній вірі”, як сказав папа Іван Павло II у згаданій своїй промові у Вінніпегу. Так, сьогодні поступають на землях України численні наші українські юнаки й юначки, що за вірність Христові, Його святій Церкві і своєму українському народові не вагаються йти до тюрми, у концентраційні табори й на примусові тяжкі роботи.

Ця духовна формація нашої молоді у вільному світі повинна бути сповнена духом правдивих Христових учнів, що готові були віддати на службу Христові всі свої здібності, всі свої сили, а то й своє життя. Бо тільки такі християни є гідними учнями Христа. І саме від таких наших юнаків і юначок можна очікувати покликань до священничого й чернечного життя на службі Бога серед нашого українського народу.

II. Другим визовом Христа до нашої молоді в Канаді й інших країнах вільного світу є сьогодні вимога Божого Провидіння, щоб наша українська молодь вірно зберігала й старанно плекала свою українську культуру, яка тісно зв'язана з нашою Свято-Володимирською вірою, що наша Церква, — як каже папа Іван Павло II у своєму листі до бл. п. Верховного Архiepіскопа Йосифа Сліпого з 1979р., -- “є неначе духовною вітчизною для кожного українця”. Це значить, що Христова благовість так тісно зрослась з нашою українською культурою, що сьогодні наше українське християнство може далі зберігатись і по-

стійно розвиватись тільки в нерозривній злучі з нашою українською культурою.

Тому, в духовній формації нашої молоді треба дати зрозуміти нашим українським юнакам і нашим українським юначкам, що пізнання й зрозуміння ними української культури не є річчю, що її можна взяти, або відкинути, але навпаки, що тут мова про ту духовну форму, в якій якийсь нарід сприймає й висловлює свою християнську віру. В нашому випадку, тут мова про нашу українську форму сприймання й висловлювання нашої християнської віри, якою є наша українська культура. І тому, без її знання й належного зрозуміння, тяжко, а то й неможливо було б жити новим Свято-Володимирським християнським життям.

III. Третім визовом Божого Провидіння для нашої молоді в цьому Міжнародному Році Молоді є їхнє повне включення в громадське життя Канади, чи інших країн нашого поселення. Бо якщо є правдою, що завтра кожної країни залежить від думання й відчуття молоді сьогоденного дня, то майбутнє нашої Церкви й нашої спільноти у вільному світі буде залежати в дуже великій мірі від способу думання й відчуття нашої молоді нинішнього дня... Під цим оглядом можливості для нашої молоді в Канаді є дуже великі; з них тільки треба скористати.

Дорогі Українські Юнаки й Юначки! Ми, Ваші Владики, звертаємося до Вас у цьому Міжнародному році Молоді з найбільшою любов'ю й довір'ям, знаючи Ваші високі ідеали й Вашу готовість вірно служити якійсь великій справі. Чи таким ідеалом не є ідеал, про який ми говоримо до Вас у цьому нашому зверненні? Ми думаємо, що Ваші молоді шляхетні амбіції знайдуть у цьому ідеалі велику й святую мету Ваших змагань і Вашого життя. В такому випадку, наша Церква й наш український нарід знайшли б у Вас своїх майбутніх провідників, гідних наслідників Ваших великих предків. Дай Боже, щоб воно так було, і щоб наша Церква й наша українська спільнота під Вашим проводом діждалась у другому тисячоріччі нашого українського християнства ще кращих успіхів як у минулому, та запевнила йому ще більше й ще краще майбутнє. Щастя Вам, Боже!

Ми благословимо всіх Вас зі щирого серця, і просимо прославленого Христа провадити Вас на шляху до закріплення нашої Святої Помісної Української Католицької Церкви по всіх країнах нашого поселення й до повернення їй повної свободи на землях незалежної України.

Дано у Вінніпегу, Едмонтоні, Торонті, Ньюестмінстері й Саскатуні, дня 19 квітня 1985 р.

1985 р. 85 р.

† Максим Германюк — Митрополит Вінніпегський,
† Ніль Саварин — Епарх Едмонтонський,
† Ізидор Борецький — Епарх Торонтонський,
† Єронім Химій — Епарх Ньюестмінстерський,
† Василій Філевич — Епарх Саскатунський,
† Дмитрій Грещук — Адміністратор Едмонтонський,
† Мирон Дацюк — Єпископ — Помічник Вінніпегський.

Іван Винницький

ПРОБЛЕМИ ПЛАСТОВОГО КОНГРЕСУ ТРЕТЬОГО

ПЛАСТ І ВІЧНА УКРАЇНЬКА ДІЯСПОРА

(Конспект головних тез)

Від Редації

Оцією програмовою і, так би сказати, принциповою статтею пл. сен. Івана Винницького, діловода дослідно-планувальної комісії ГПБ, а з тим відповідального за підготовку ПКТ, починаємо поміщувати статті та матеріали, які безпосередньо чи посередньо відносяться до проблематики чергової сесії ПКТ. Редація ПШ просить читачів, особливіше членів різних проводів у пластових осередках, уважно простудіювати, передискутовувати та у письмовій формі вислати свої думки до ПШ для розповсюдження, а також перед друком по змозі одну копію надіслати другові І. Винницькому для його аналізу і компіляції. Ми надіємось, що буде жвава дискусія загалу нашого членства, щоб чергова сесія ПКТ була плодотворною та мала певний ефект на життя і розвиток Пласту у цей кризовий, зглядно переломовий час кінця двадцятого і початку двадцять першого сторіччя.

А. Початок існування українських поселень, в інших країнах не пов'язаних з матириком, сягає більш ніж 100 років взад. Під сучасну пору стан розвитку української діаспори є найкращий і найвищий від часу її існування. Не зважаючи на загальні і часто оправдані нарікання на нашу роз'єднаність та інші недоліки, об'єктивні факти диктують оптимістичні висновки: колосальна мережа по-суті українських громадських і церковних організацій об'єднує прямо подивугідний відсоток (в порівнянні з іншими еквівалентними етнічними групами) громадян індивідуумів. Вони стоять між собою в добрій комунікації, яка перехресжує кордони держав. Комунікація існує як між індивідуумами, так на низах організації і між крайовими надбудовами. Це, згідно з прийнятими кібернетичними концепціями, є живучий організм світо-

вого масштабу, себто діаспора. Пам'ятаймо, що до недавня ще не існував організм як цілість; існували індивідууми та низові клітини.

Б. Є реальні вигляди на те, що (при відповідних стараннях) квалітет життя української діаспори, її вагомість і впливи в державах світу, країнах її поселень, не то що затримає висоту свого теперішнього розвитку, але буде далі зростати й кращати. Немає об'єктивних даних, (хоч і є багато фаталістичних прогноз), що цей стан і процес не припиниться в тому часі, в якому будуть передбачення є раціональні; сканім на наступних 25-30 літ, себто одну генерацію. Тому й називаємо українську діаспору вічною) себто, за словником Академії Наук УРСР, такою, що постійно існує, є безперестанною).

Слід звернути увагу, що українська діаспора буде існувати і розвиватися, навіть тоді, коли зайдуть доноринні зміни в Україні. Наприклад, коли зайдуть далекойдучі полегші в Советському Союзі й усунення залізної заклади, або навіть розпад СРСР і повне незалежнення України як держави. Це все не змінить засадничо існування української діаспори, ані не зникне сенс її існування. Навпаки, діаспора правдоподібно дістане нову хвилю еміграції, а з тим новий застрик до дальшого розвитку.

Отже, твердимо, що низка об'єктивних елементів сприяє існуванню і розвитку української діаспори, незалежно від ситуації в Україні. Це не зменшує зобов'язань діаспори щодо матеріна, однак воно диктує konieczність окремої візії для окремого вічного організму.

В. Пласт може і повинен відіграти ключеву роль в реалізуванні цієї візії росту й розвитку української діаспори. "Захочеш — здобудеш!" є цього-річним нашим гаслом, і майже виключно від цього волевого моменту залежить як зависоний буде квалітет нашого вкладу, а з ним квалітет росту діаспори. Подібно як це було під час перших трьох десятиліть існування Пласту в Україні, Пласт повинен виховати й згуртувати провідні надри українців діаспори; людей з далеким прицілом (за Цюпою Паліїв) і високими особистими вальорами.

Пам'ятаймо, що українська діаспора найде свій колективний спосіб жити й розвиватися як із Пластом, так і без Пласту. Український канадський Захід дає на це доказ. Однак, прямо гріхом було б, щоб Пласт, як зорганізована одиниця не взяв під дуже серйозну застанову свою роль в цьому грядучому процесі української діаспори. Одним, чи може й єдиним, завданням Пластового Конгресу Третього слід бачити якраз таку застанову до вічної української діаспори.

Г. При такій застанові слід мати на увазі дві групи ключевих фактів:

1. Виростати в довкіллі, в якому дитина бере живу й активну участь (а тільки такими є наші діти пластунята) спричинює емоційне пов'язання та ідентифікацію з тим довкіллям. Зроджується відданість інтересам країни поселення, любов до способу її життя й її інституцій. Це природне, і відкидати реальність таких процесів, або свідомо засуджувати їх як щось а пріорі негативне, є невідповідним і шкідливим.

2. Наплив до Пласту, себто новацтва, в найближчих роках буде в більшості з-поміж дітей уже третьої генерації громадян країн поселення. Їхні молоді виховники, братчини-сестрички, впорядники-впорядниці, є вже сьогодні з другої генерації; себто діти батьків, які були самі виховані в країнах поселення. Рівночасно щораз більше буде напливати до Пласту четвертої або п'ятої генерації дітей. (Цей останній процес вже досить сильний в Канаді і він буде сильнішати також в інших країнах поселення). Беручи до уваги такий особливий стан і такі соціо-психологічні обставини діяння потрібно наступного:

1) Позитивно й творчо пов'язати любов до України з любов'ю до країни поселення (не толерування її, не пояснення, що мовляв, не є злочином бути "вірним Україні"). Ця проблема якось легша до розв'язання в Канаді, але виглядає мені досить пенучою в Австралії й мабуть у ЗСА.

2) Дати відповідь на дуже засадниче, і для багатьох з нас скрито-болюче питання: яке моральне право мають як і Пласт, так і батьки щеплювати в дітей третьої, або й дальших генерацій, окремішність від їхнього довкілля, їхніх співгромадян і їхніх товаришів, приятелів? (Це ж часто фактично утруднює їм життя, бо нетолерантність наших співгромадян нам всім відома. А ще гіршим є природний внутрішній страх перед тим, щоб не бути занадто іншим від свого довкілля). Отже, яке право мають батьки й Пласт виховувати дітей на наявно інших, на "окремішників"; на т. зв. американців, канадців чи австралійців з рисною (гайфенейтед-Канедієн; це часто вживаний термін)?

Творча розв'язка двох питань це одна з засадничих оперативних проблем Пластового Конг. Третього. Без такої розв'язки майбутнє Пласту сумнівне. Пласт усе приймав автоматично (а може й підсвідомо) як самозрозуміле, що виховувати "окремішників" є правильним і морально оправданим. Цей підхід мусить продовжуватись; однак, відчуваю і гадаю, що багато батьків пластунів (у віці 30-40 років, які то в більшості є самі пластунами), мають трудні переживання на цьому тлі.

Г. Йдеться про знайдення, уточнення й популяризацію ідеології і візії діаспорних українців взагалі, та знайдення усучаснення чи примінення до нових обставин виховного ідеалу для Пласту в діаспорі. Перший крок тут це поширення — не відкинення або зміна, а поширення — наших девізів і цілей. Дотеперішні цілі можна (хоч дуже спрощено) схопити в наступних двох пунктах:

1. Зберігати українство й спинювати асиміляцію. В основному ця ціль освячена тим, щоб допомогти Україні здобути самостійність, добробут і визнання.

2. Ширити правду про Україну (амбасадарство, або "просвіщення чужинців").

Ці девізи в основі негативні; а неможливо будувати виховний ідеал для молоді на основі негативного підходу. "Зберігання" слід заступити свідомим

хотінням творчого росту й розбудови. Хотінням творити добро не тільки для України, але й для країни поселення, але й людства взагалі. Ключем до цього є переконати себе (а тоді скоро переконати й інших), що наша окремішність саме і є загальнолюдським добром.

Імператив, який дає моральне право на виховування світових "окремішників" це недавно висловлений девіз Валентина Мороза, мовляв, "без українців світ був би бідніший, неповний, ненормальний..." Себто, українці, як і в Україні, так і діаспорі роблять вклад в скарбницю світової духовости, без якого то вкладу світ був би бідніший. А дати цей вклад внутрі країн поселення в діаспорі зможуть українці лиш тоді, коли затримають свою ідентичність і розбудують вічну українську діаспору. Це можливе тоді, коли здержать первень своєї окремішности й нібернатичну комунікацію, себто свою сітну організацій із зв'язками, що перекреслюють кордони дочасних держав.

Г. Що саме вносять українці у світову скарбницю? Як саме став би світ бідніший без них? Це широка і спірна тема; багато написано, однак мало є однозначности. Мені, під сучасну пору, найважливіше звернути увагу на зразок вкладу, який особливо вагомий і є великим кредитом для українців діаспори. Українці діаспори, починаючи через Канаду, це творці, носії і пропагатори нової форми державного устрою; так званої багатокультурної демократичної держави.

Часи імперій, себто збору в одній державі різних народів, де один домінує над іншими, минулися. Держави "нового світу" (обох Америк, Австралії й Африки) це конгломерати різних народів, спадщин і культур. Вони співживуть більш-менш творчо на базі неписаних конкордатів. Марксистсько-ліберально-гуманістична ідеологія пророкувала злиття усіх їх у державні народи, а відтак в один світовий народ. Це не сталося. Відчуття потреби "рутс" і гін до ідентичности протидіє. (Навіть національні держави — як Англія і Німеччина — не оминули проблем. Масова повоєнна імміграція перемінила їх фактично на багатонародні держави). Концепція як творити суспільний лад в таких державах, без насильства одної культури і спадщини над іншими, щойно знаходить свою теоретичну розробку. Це багатокультурність або мультикультуралізм. Зродилася ця концепція в Канаді. Її вже активно студіює багато інших держав, а творцями її це канадські українці.

Сталося це не припадково. Американський професор Ярослав Пелікан з Принстон (по походженні словак) студіює українську історію (зокрема історію Церкви). На конференції, присвяченій митрополитові Андрієві Шептицькому в Торонто, зробив він таке узагальнення: українці все відкидали універсальність тоді, коли прийняття універсальности вимагало резигнувати з власного партикуляризму..." Тим українці творили "перманентний дисонанс" у нівеляційних тенденціях процесів розвитку свого довнілля. Найшовшись у ситуації нівеляційних процесів у новому світі, українці питомим їм шляхом не резигнували зі свого партикуляризму, стали спонукою й ру-

шієм творення нового державного устрою. З тим окремішність українців і їх претендування на діаспорний організм це загальне добро.

Це лиш один, хоч правдоподібно найбільш вагомий примір як існування української діаспори є загальнолюдським добром. В рамках ПКТ кінечним є закріпити між провідними одиницями в Пласті (головно між молодими виховниками) віру й переконання в Морозів імператив "...світ був би бідніший без українців з ризиком".

Д. В черзі деякі думки на тему для кого Пласт; чи потрібні й вказані засадничі зміни в законі, в методах діяльності, а головне в передумовах членства в Пласті, включно з вимогою вживання виключно української мови у зайняттях у Пласті.

1. Відповідь на питання "для кого Пласт?" слід шукати не в характеристиці дітей (новацтва і юнацтва), а в характеристиці домів і родин, з яких вони походять.

2. Пласт в діаспорі не може і не має брати на себе відповідальности за долю всіх дітей. Місія Пласту не є "зберігати" всю українську молодь. Місія Пласту — це дати українську молодечу організацію родинам з вищим прицілом для своїх дітей; родинам з великими вимогами для себе; з готовістю служити суспільству; родинам з великою відданістю концепції діаспорної України.

3. Однією з найбільш знаменних змін, що їх зазнала діаспора (як теж і Україна) це колосальне підвищення рівня освіти. Дуже високим відсоток молодих людей закінчують університетську освіту. Рівнож скоро зростає відсоток таких, що всеціло активні в публічному житті й в розбудові країн поселення. Вони на виборних постах у політичному житті держави, вони високі урядовці, високо кваліфіковані, незалежні професіоналісти й підприємці, науковці, чи ключеві менаджери великих інтернаціональних фірм.

Характеристичне в житті суспільства Нового Світу, (де і поселилась подавляюча більшість діаспорних українців) є те, що саме поміж освіченими, успішними й заможними знаходяться родини з високим прицілом. Є надія, що багато саме з таких діаспорних українців матимуть теж відданість українству, Україні й українській діаспорі. Це саме вони нестимуть провід і відповідатимуть за долю і ріст української діаспори.

Саме таким родинам має служити українськомовний Пласт. Є дані на те, що протягом наступних 25-30 років (наступної генерації) таких родин буде досить, щоб поповнити ряди Пласту відповідною кількістю молоді. Знижувати стандарти Пласту в ім'я "ловлення молоді, яка інакше загубиться" це завеликий кошт.

4. Асиміляційні процеси не кенче немінучі, головне в обставинах держав з багатокультурним складом населення. Однак, інтеграція в життя країн поселення і любов до них і їхніх інституцій не сміє бути утотожнена з асиміляцією. Асиміляцією слід уважати послаблення відданости Україні, а цей процес не є безповоротний. Радше, часто, пройшовши досить далеко, завертається. Це доназало життя української діаспори.

Життя діаспори доназало, що затрата мови є неминучим рухом всіх поселень поза материнком. Однак, серед провідної групи в діаспорі все буде поважний відсоток таких, що саме через відданість українству і почуття поваги до нього, вивчатимуть українську мову й провадитимуть нею своєї родини. Це саме вони доповнять ряди тих що будуть відпорні на асиміляційні процеси й мову затримують. Знову ж, саме для таких домів має існувати Пласт.

Е. Коли і вдасться Конгресові найти виховний ідеал і позитивну візію (не зберігання, а творення) для Пласту і для української діаспори, то найважливішим завданням на найближчий час буде популяризація їх, поміж батьками, а не молоддю; батьками, яким тепер 30 до 40 років. Ця група людей — це практично друга генерація поселення. Вони саме, діти батьків, що ще молодими, але дорослими переселилися до Нового Світу. Ця група, хоч віддана українству, найбільш непевна в своєму моральному праві виховувати своїх дітей на окремішників; вщеплювати своїм дітям окремішність від світосприймання "майстріму". А вона, ця генерація повинна видати з себе провід як і Пласту, так і громади в діаспорі на наступне десятиріччя.

Вересень 1985

ЮРІЙ ПЯСЕЦЬКИЙ — ПЛАСТУН — БУДІВНИЧИЙ ПЛАСТУ

(У десяти роковини смерті)

Загал пластунів, зокрема старше покоління сеніорів знає його як постійно активного й відданого Пластові діяча. А й молодше покоління пластунів знає Юрія Пясецького, бож він створив мелодії до багатьох пластових пісень, що їх радо співає пластова й не пластова молодь і старші.

Минуло десять років від смерті Юрія Пясецького (помер 30 травня 1975). Його вклад у Пласт великий, а життя сповнене діяльністю, про яку треба знати. Це ж бо зразок для наслідування іншим. Не саме тільки ім'я його повинно залишитися в пам'яті поколінь, але й приклад життя його.

Народився Юрій Пясецький 12 квітня 1903 року в селі Звертові у Галичині. Початкову освіту здобув у Реклинці, де батько був священиком. У Львові закінчив Академічну Гімназію, диплом інженера будівельних робіт — доріг, мостів і залізничних шляхів здобув у німецькій політехніці в Данцігу. Спершу працював у приватних підприємствах, а опісля в новоствореній безробітними українськими інженерами кооперативі КІР у Львові. Заробітки були малі, тому, коли помер батько і на його утриманні була мама, і сам він думав мати родину, почав інтенсивно працювати над нострифікацією диплому, щоб могли мати своє приватне будівельне підприємство, що й досягнув

у 1937 році. Власне підприємство добре розвивалося. Однак з вибухом війни поляки арештували Юрія (2.9.1939), і він опинився в Картузькій Березі.

Повернувшись з концтабору, мусів перебороти багато труднощів, щоб здобути засоби до життя. І тому часі вже мав власну родину. Про своє підприємство треба було забути, бож в опінії комуністів власник підприємства був "експлуатором", до того не мав "доброго" соціального походження (син священика!). Мав труднощі не тільки із знайденням праці, але й з отриманням паспорту. За окупації большевиків коротко працював у Спілці Споживчих Кооператив у відділі планування. Праця була нестерпна — малі заробітки, а найгірше те, що вимагали шукати за "ворогами народу". З приходом німецької влади працював опікуном міських господарств і парків. Згодом дістав працю за професією у будівельній фірмі, з якою переїхав до Відня.

По закінченні війни опинився з родиною в Мюнхені. Ю. Пясецький відразу повністю віддає свої сили й знання Пластові. Велика кількість молоді, дітвори, що опинилася з батьками в таборах Ді-Пі, вимагала багато уваги страшних. Родина Пясецьких не могла повністю користати з перебування у таборах Ді-Пі, бо маленька доня в тому часі хворіла астмою, і неможливо було їй бути в таборі, де в одній кімнаті жило кілька родин. Родина мусіла поділитися. Батько з донею жив приватно й мусів багато промишляти. Пильнувати дитину допомагала йому "прибрана" тітка, дружина частинно мешкала у таборі, бо син ходив там до української школи.

Юрій замолоду мав замилювання до музики, співу, грав на фортепіані й на струнних інструментах, komponував пісні. Його любов до пісні виявилась також і в тому, що він зібрав, упорядкував і зредагував і приготував до друку пластовий співаник "В дорогу", в якому багато пісень його композиції. Співаник має 192 сторінки, старанно люксово виданий. Був Юрій в Німеччині активним при віднові діяльності Пласту, при організації ЮМПЗ в 1947 році, Першого Пластового Конгресу та при виготовлюванні потрібних виховних матеріалів, був також членом ГПРади.

З Німеччини родина Пясецьких прибула 1948 р. до міста Віндзору в Канаді. Допомогла з приїздом до Канади й отриманням професійної праці працівниця Інтернаціональної Організації Втікачів (ІРО - Интерн. Рефюджі Орг.), з якою Юрій співпрацював у Мюнхені, і яка цінила його як працівника. Це знайомство допомогло Юрієві згодом дістати працю інженера в

“Онтаріо Гайдро” в Торонті, куди родина переїхала при кінці 1948 року.

І в Канаді від початку Юрій організував пластові частини у Вінзорі, таборування їх було вже в першому році після приїзду, подбав про вечірні курси українознавства при місцевому університеті, дописував до преси, перебував у тісному контакті з пластовим проводом у Німеччині та в Канаді.

У Канаді Юрій Пясецький поринув у складну пластову проблематику, що витворилась через нові еміграційні обставини. Підготував разом з іншими провідниками Першу Пластову Конференцію (1949), на якій при битком набитій залі Народного Дому в Торонті виголосив продуману доповідь на тему “Мое відношення до України та Канади”. Вона викликала гарячу й довгу дискусію. Дискусія була про необхідність збереження української ідентичності. При цьому доцільно згадати, що Юрій походив з родини, в якій пильно плекано традиції, зберігаються досі дані про це в родині, починаючи з 1797 року. А від половини ХІХ ст. в кожному поколінні роду були священики. З священичого роду була і мати Юрія. Родина зберігає пам'ятки родинні. І в родині Юрія обоє батьки пильно дбали і дбають про національне виховання, що віддзеркалилося у заповіті п.н. “Лист до сина”, що його залишив Юрій синові Володимирі, доручаючи продовжувати традицію роду. Довелося Юрієві пережити трагічні події: смерть брата Андрія (розстріляли його німці як закладника), брата матері д-ра Олександра Подолинського, якого застрелили партизани). Очевидно, що такі переживання мали вплив на стан здоров'я Юрія.

Коли в Канаді активність, відповідальність за діяльність Пласту великою мірою спочивала на плечах Юрія, це довело до серцевих атаків у 1954, 1962 рр., а після інтенсивної праці при віднові “Юнака” і “Пластового Шляху” прийшов важкий крововилив до мозку. Два тижні не було надії, що виживе. (Був він тоді головою УПС, а в 1956 р. — референтом вишколу в ГПБ).

Активність Юрія в Пласті безперервна, бачимо його на різних постах: 25.12.1954 р. обрано його членом КПРади, хоч був він тоді головою УПС, а в 1956 р. — референтом вишколу в КПС Канади. На черговому КПЗ'їзді 1957 р. Юрій став крайовим комендантом пластунів, одночасно працював у Головному Рефераті Вишколу ГПБ. У роках — грудень 1958 до жовтня 1962 був головою КПРади, а одночасно відповідальним редактором другого видання “Життя в Пласті”. Була це чотирорічна тяжка, клопітлива й дуже відповідальна праця, яка великою мірою прискорила і, мабуть, спричинила затяжну недугу

Юрія. Останній пост його — це референт видань ГПБ і головний редактор “Пластового Шляху”.

Поруч цих дуже відповідальних функцій, завжди дописував до преси, а до “Юнака” писав на виховні теми, ведучи свої “Гутірки деді Юрка” з юнацтвом. У тому часі спільно з крайовою коменданткою Канади видавав окремо виховні матеріали п. н. “Наше листування” для виховників.

Невимовно боляче було дивитися на немічного Юрія під час дев'ятирічної недуги, що позбавила його навіть змоги фізичного самообслуговування. Єдине що міг робити — це грати на фортепіані. І тільки пробіски давнього запалу до праці проявлялися в охоті щось перекласти, щось написати, створити. Пробіски щастя виявлялись при народженні внуків і при зустрічі з ними — з Левчиком і Оленкою. Сьогодні і діти й внучата у Пласті, йдуть шляхом батька і дідуся, наслідують його дивують, що в середовищі, яке втікає від позитивної оригінальності себевиаву, вони на такий себевиав здобуваються. Тому й пам'ять про Юрія Пясецького тривала, переконує, що люди такого стилю життя, такої духовості, як Юрія Пясецького, не вмирають. Юрій у заповіті, що його написав у нотаря українською мовою, просив дітей, щоб повернулись в Україну: “Як святочний мій заповіт і останню волю залишаю бажання, щоб наші нащадки заховали Віру, Мову і Національну приналежність мою і наших Предків, а коли б на це дозволили політичні умовини, повернулись, без уваги на можливі різниці добробуту, на рідній землі”.

В розмові про Пласт і еміграцію взагалі звертав завжди увагу на крайню потребу капіталовкладення в духовну ділянку (лист до А. Фіголя):

“Народ цього не годен зрозуміти і робить ті самі помилки, що їх робили герої Стефаникових новель, що приїхали невчені до Америки. Будували дома і церкви, і були переконані, що справа розв'язана. Решта якось буде. Тепер часто не мають кому передати цих маєтків”. Свій патріотизм Юрій виявляв у дії. Працював сам, і в гурті. Був активним членом свого Куреня “Лісові Чорти”,

кількакратно був у його проводі, редагував курінний журнал. Любив поезію і сам її творив на різні нагоди (віршовані привіти й привітання синові на одруження!).

Ще в 1958 році начальний Пластун Сірий Лев нагородив Юрія Пясецького відзначенням св. Юрія в золоті, а згодом дістав три ордени св. Юрія, один з них, у золоті під час ПКДругого (тоді був уже тяжко хворий!). Та, мабуть, найбільшою нагородою для людини є добра й тривала пам'ять про його шляхетні діла, тривалість його ідей, вчинків у житті його нащадків. Дай же, Боже, снагу їм заповіт батька і дідуся здійснити.

Тоня Горохович

До джерел Пласту

ДУМКИ ПРО ОСОБУ І ДІЯЛЬНІСТЬ ПЛАСТУНА-СЕНІОРА

В духовості пластуна-сеніора не може бути місця на нерелігійність, безбожність, навіть хоч би тільки у формі індеферентизму, то значить, байдужості. Мова тут не про якесь обмеження свободи думки, тільки про цілком тверезий погляд. Пластун-сеніор не може замикаати очей на незбагненні таємниці, що їх довгими десятиріччями відкривали й останніми роками просто "лявіною" відкривають природознавчі науки. Незбагнута велич і таємнича структура всесвіту вимагають від розумної людини якогось об'єктивного висновку. Не вистане тут беззмислове "Не знаю!" або заспокійлива думка, що колись і тут наука все дослідить. Така віра у всесильність науки і пережитий самою наукою плиткий матеріалізм, є більше ніж наївна. Наука відкриває чудо за чудом, закон за законом, але їх ніяк не пояснює і не може сказати нічого, звідки і як вони виникли. Наївністю є уважати ультрамікроскопійний твір природи — людину за джерело і єдиний вияв мудрости у всесвіті. Єдиний безконкурентний рекорд, що його людині можна признати, це — справжня глупота, якщо йдеться про безприкладну самопевність

і зарозумілість недовченої і помилково зрозумілими вислідами засліпленої людини. Правдиві люди науки люблять таємничість природи і пристрасно, так скажу, її рееструють, але ніяк не вірять у можливість дослідження істоти й джерела тієї таємничости. Про це повинен пластун-сеніор знати і це усвідомлювати, щоб не показати себе неінтелігентною наївною людиною, і нерозумно не дати себе зловити на пропаганду безбожності, яка обрахована на неуків або анальфаетів.

Незаперечною є правда, що у всесвіті таємниця недоступна людському розумові, яка є гідною безмежного подиву, нематеріальному в традиційному розумінні істотою ладу. Того ладу, що йому всесвіт, завдячує своє існування, частиною якого є напевно те, що в людини складається на поняття душі, а чого ні початку, ні кінця не знаємо, бо у всесвіті наші поняття часу і простору не мають ніякого пристосування, а дійсністю є безмежність і вічність. Коротко кажучи — безбожність — це просто абсурд.

Крім цієї незаперечної правди, розумна й досвідчена людина зрозуміє теж і значення релігії і значення організованого викладу зв'язаних із тією правдою доручень і наказів людям пристосовувати своє життя до цієї правди, щоб не зазнати шкоди. Існування такої організації, що ми її зовемо Церквою, є водночас доказом її потреби, її konieczности для усвідомлення того, що людям необхідний лад саме на основі визнавання правди. Практичним виконним пляном того ладу є державне законодавство, яке орудує примусом там, де бракує зрозуміння, де недостає моралі. Безперечно, як і кожна людська організація Церква терпить від людської недосконалости. Не зважаючи на всі зусилля і намагання, люди, що репрезентують такі чи інші ідеали, не завжди є самі цими ідеалами. Не можна цих недоліків переносити з людей на правди, що їх вони проповідують. Тому пластун-сеніор не може перейматися закидами, що їх вороги релігії ставлять проти тих окремих осіб, які, не розуміючи як слід глибини проповідуваних правд, або не маючи доброго характеру, поведуться цілком незгідно з проповідуваною наукою.

Справа зовнішньої форми, обряду не повинна давати пластунові-сеніорові, який розуміє правдиву суть релігії і правдиву ціль Церкви, приводу вміщуватися в обрядові суперечки й цим підсилювати розбрат серед власного народу й далі навіть в рамках Пласту. Наш світогляд признає вартість релігії і її право стояти на сторожі Божих правд і оформлювати їх для найширшого загалу людей, не рахуючись з різницями щодо інтелігенції й

освіти. Пластун-сеніор розуміє, що при найбільшому навіть зусиллі людей, чесних та ідейних, оформлення правд, основаних на почуваннях і недоступних для наукової докладної аналізи, не може виходити однозначним у всьому світі. Не порушуючи суті правди, впливають на це оформлення різні фактори й різні умовини. У виявах почувань між людьми різних рас, різних національностей, а то й суспільних верств є дуже великі різниці. Як і в цих виявах, так теж і в релігіях, ритуалах, обрядах, звичаях мусять бути різниці, що їх можна вирівнювати й узгоджувати, але яких не можна цілком затерти й усунути. Пластун-сеніор уважає безповоротно минулим час, коли релігійні й обрядові суперечки доводили до кривавих довготривалих воєн, в яких люди забували основно про Бога й Божі правди, а воювали за формальні ритуальні різниці, які дуже часто не мали жодного дійсного значення. Пластун-сеніор не може вертатися в темні часи середньовіччя і починати свій бій за форму, забуваючи про суттєву одноцілість свого народу. Пластун-сеніор залишає кожному своєму землякові право визнавати Божі правди і славити Бога, згідно із своїм бажанням, але він намагається переконати безбожників, що їхня думка, підказана ворогом, є обрахована на зламання відпорності української нації і розбиття народу з допомогою ворожого насильства.

Родина: Немаловажною справою є збереження роду й інституції родини. Дуже це важлива справа погодити переможний статевий інстинкт з вимогами культури, яка насилу втискає людину в закони суспільного ладу, наче дикого коня у вуздечку й упряж. Вічна боротьба розворушених інстинктом природних пристрастей з твердими путами заборон, встановлених товариським співжиттям між людьми. Без сумніву, це є насильство законів суспільного життя над життєдайними законами природи. Єдиним можливим компромісом у цій ділянці я правильна тривала родина, що забезпечує і право суспільности до ладу, й право інстинкту до досягнення цілі — збереження людського роду. Все інше, що є незгідне з поняттям правильної родини, порушує суспільний лад, понижує гідність людини, нищить фізично й морально людські одиниці, дегенерує і зводить на бездоріжжя людські покоління та підриває всі основи культури. Будучи свідомим цього всього, пластун-сеніор повинен робити все, що веде й допомагає в засновуванні й збереженні родини в її правильному виді. Очевидно, існують тут великі труднощі до переборення, бо саме в родині є початок усіх цих труднощів, які виникають у співжитті між людьми. Таке співжиття вимагає завжди виробування, співпраці і взаємних поступок з

думкою про спільне добро. Вся проблема в тому, щоб двоє людей, коли мова про подружжя, бачили у співжитті постійне зацікавлення собою і взаємну користь, без того, щоб відкликуватись до обов'язків. Вимога обов'язку перемінює добровільне співжиття у відношення шефа до підлеглого, з ненависним людині почуттям залежності, примусової праці, обмеження свободи й браку пошани до своєї особовости. Розуміється, що коли поганий добір зведе нашвидку двоє людей, з яких тільки одне розуміє як слід значення подружжя й родини, то співжиття таке може з користю продовжуватися тільки у випадку великого самовідречення другого партнера. Якщо тим другим партнером є пластун-сеніор, то він повинен уважати, всі труднощі, які виникають, за наслідок невідповідного вибору, навіть, скажім, карою за таку помилку. Водночас — цей пластун-сеніор мусить намагатися дбати про все те, що потрібне для вдержання родини, щоб не могли зробити собі самому жодного закиду, і щоб протилежною поведінкою не причинити Пластові неславу. Теоретично беручи, повинні б подружжя і родини, складені з членів Пласту, бути для інших прикладами. Найгіршу прислугу для свого народу роблять подружжя, які роз'єднуються в той час, коли вони обов'язані дати виховання і розвиток молодому поколінню. Такий розлад є злочином, і спричинником цього злочину не сміє бути пластун.

Личить, щоб пластові родини були справжніми клітинами народного організму, щоб втримувати між собою тісні взаємини. Відвідини, щоб просто зустрітися й поговорити, гостини, без виставних прийнять, але в щирому, веселому настрої, спільні проходи, спільне побування на концертах, театральних виставах і таких чи інших урочистостях із пізнішою розмовою про побачене чи почуте — все це придає покvapному, не раз вже дуже бездушному життю глибшого культурного змісту. Такі взаємини спонукують цікавитися одні одними, радитися, взаємно собі допомагати й творити своєрідну національну спільноту, середовище, в якому б молоде покоління мало змогу отрястися з чужинецьких напливів і впливів, набратися рідного духу, ознайомитися з рідною традицією, поліпшуючи свою рідну мову й довідуватися про діяльність своїх українських установ, організацій, вишніх земляків і про їхні заслуги, і про багато-багато іншого. Все це підносило б в очах молоді вартість свого народу, скріплювало б любов і пошану до нього, збуджувало б національну гордість і посилювало б відпорність на матеріалізм перецивілізованого докiлля.

Корисно, щоб таким чином приходило до зближення теж між молодими, очевидно, завжди згідно з культурними товаришськими звичаями і традиціями власного народу. Це охороняло б молодь перед зіпсуттям і деморалізацією великоміських міжнародних середовищ.

Пластун-сеніор повинен уміти й зуміти увести в родинне життя і в міжнародні взаємини пластового духа і при звичаювати — непомітно та без насильного накидання — все своє довікілля дотримуватися вимог Пластового Закону і здійснювати їх, не зважаючи на важкі життєві умовини, на всі труднощі, зберігаючи завжди традиційну культуру українського народу. Свідомі своїх задумів, настанов і мети пластуни-сеніори повинні б переводити це організовано у взаємному порозумінні та рахувати це своєю пластовою діяльністю, плекаючи постійний зв'язок і своїм звітуванням про працю Пласту, як Уладу, що охоплює своєю програмою цілість нашої національної культури.

Такі мої думки про особу і діяльність пластуна-сеніора.

Передрук з "Сеніорської ватри" ч. 4/17 1959 рік — закінчення довшої статті з поданим заголовком.

Перш за все для Бога і для душі своєї страх Божий майте". "Смерти, діти, не боячись, ні бою, ні звіря — мужське діло творить, як вам Бог подає". "Коли буваєте в дорозі, не снуєте марних думок, а проказуйте напам'ять свою молитву, коли не іншу, то найкоротшу й найкращу: "Господи помилуй!". Ані піст, ані пустельництво, ні гернецтво не врятують вас, а тільки доброзинність». «Будьте смиренні й лагідні..., бо в серці гордого диявол сидить". "Шануйте старих, як батьків своїх, і любіть молодих, як своїх братів... Шануйте гостей, відкіля б вони до вас не прийшли, ги простий, ги добрий, ги злий». «Нехай сонце не застане вас у ліжку... Доглядайте за своїм господарством і не покладайтеся на урядовців». А на війні будьте діяльні, служіть зразком вашим полководцям... Не відкладайте зброї, де може загрожувати небезпека, і вчасно сідайте на коня... "Понад усе інше, не забувайте вбогих, і кого можете — по силі своїй — того накарміть... сироту і вдовицю обороняйте самі, і не допускайте, щоб сильний погубив людину; не убивайте ні невинного, ні винного, і не наказуйте вбивати нікого — навіть, якщо хто заслуговує смерті".

Володимир Мономах (переклад Григорія Ващенка)

Дискусійний форум

Пл. сен. Т. Самотулка

ВАЖЛИВІШІ РОЗВИТКОВІ ПРОЦЕСИ ПЛАСТОВОГО СЕНІОРАТУ

(Основні заложення - проблеми та їх наслідки - майбутнє)

I. Уведення

Уже більше як півстоліття ми говоримо про те: "Яким ми хочемо бачити сеніорат" та про його місце в Пласті й ще досі не маємо розв'язки на це питання. Чи ми на розум небагаті? Чи емоції затьмарюють наш розум? У кожному випадку щось з нами не є в порядку. Подивімся у минуле, проаналізуємо сучасне, зробім висновки й пляни щодо нашого майбутнього.

II. Минуле

Період Пласту до розв'язання у Польщі: (30. IX. 1930)

Статті, поміщені в перших трьох числах Пластового Шляху в 1930 р. дають ясний образ початків УПС. Особливо цікаві думки знаходимо в гутірці Дрота "Кудю йти?" (ПШ, ч. I, ст. 2). Цитуватиму важливіші думки без довгих коментарів. "Бо й як же мостити "Шлях", коли не зналось би, як і куди". Просто сказати: Вміємо жити минулим і сучасним, але не вміємо вжитися в майбутнє..." "Тільки відрізняйте добре виховання від навчання... Щоби щось нового творити, треба доконче навчитися цього, що досі пізнано. А виховання, це надавання думкам і чувствам якогось напрямку. Одначе відрізним кожне інше виховання від пластового виховання". ... "Тільки Пласт взяв у свою програму виховання для майбутнього". Дрот уважає, що звуження виховання до сучасности чи минулого довело б до викривлення ідеології Пласту.

Коментар. II

Коли мова про основи виховання у Пласті, ми в багатьох аспектах відійшли від основних засновків. Далі Дрот говорить

про виховання майбутнього громадянства пластунами в повному цьому слова значенні, визначаючи деякі їх кваліфікації: "Вони мають бути пластунами без пози"... "Пластовий виховник мусить бути й почувати себе постійним пластуном учнем-самоучком, на якому інші, охотні до пластового самоутворення, можуть побачити чого й як цікаво навчитись би. "Коментар: Питання самовиховання у Пласті є занедбане, отож мало що здійснюється. Це основне заложення.

Володимир Кузьмович (Дрогобич) у статті "Виховання і Пласт" (ПШ, ч. II, ст. 1) обговорив ряд виховних питань. Цитую: "Перш усього: який ідеал ставить собі сучасне виховання? Думаю — виховати чоловіка, що вмів би добре орієнтуватися у складному круті сучасного життя й ставитися до цього життя... активно".

... "Тепер, важніша не кількість відомостей, а їх якість і добір, не сама формальна наука, лише формуюча цілу особовість людини виховна практика. Тепер пошукується праобраз людини зі сталевими нервами, упертою волею, невгнаним характером, людини з виробленим почуттям відповідальності, з життєвим оптимізмом, з духовністю, розуміючою й наставленою на всі прояви життя новітньої суспільності... Тип, який не зуживається в непотрібних зворушеннях, котрого з обраної дороги ніхто не зуміє зіпхати, одним словом тип найбільш економічний, найбільше надійний, найбільш певний для життя нації ... ось праобраз людини сильної й повної... Недостача продуманої системи громадського й національного виховання, відсутність доброї ідеологічної лектури, розбиття на верхах нашої національної і політичної думки впливає фатально на основи молодечого світогляду, з яким вона повинна входити у громадське життя... Винити в цьому молодь як це іноді в нас діється — справи не розв'яже". "Заник ідеалів, що ведуть до вищих цілей, заник цей особливо серед молоді, провадить до упадку моральних сил народу, а з тим до байдужості на свою долю, втечу до особистих вигід і матеріального добробуту, вкінці до національної загибелі, до заникну політичних стеремлінь нації". **Коментар:** висловлені думки в Кузьмовича є ще зараз актуальні. Який прогрес ми зробили за пів століття?

12.II 1930 р. відбувся установчий з'їзд для створення Українського Уряду Пластсеніорату. Дрот виголосив доповідь на тему: "Плян діяльності гуртка пластсеніорату" на сходах Львівського куреня УПС, прокладаючи такі думки: 1. Пластсеніорат є засновком пластово-подуманого сфраного громадянства 2. У цім значенні завданням Пласту є сприяти розвоєві гро-

мадянства, усунути з дороги все, що у творенні такого громадянства перешкоджає.

3. Пл. сеніорові не можна повторяти хиб, які є признакою духового старіння

4. Пл. сеніорові треба бути позитивним працівником, а не непродуктивним критикоманом.

5. Пл. сеніорат мусить стати впливовим під моральним оглядом чинником серед громадянства.

6. Ідеологія Пл. сеніорату мусить відіграти певну роллю в приватному житті своїх членів.

Декілька пояснень до згаданих думок, висловлених Дротом. Цитую: "Остаточним змаганням Пласту є дати основи до створення морально-новітнього громадянства"... "Ходить іменно про це, щоби цей процес творення громадянства був не тільки процесом природним, в яким члени громадянства беруть несвідомо участь, але щоби він будувався на розумінні його потреби і його цілі у кожного громадянина... Пласт хоче навчити громадянина, як треба вартісні індивідуальні сили робити складниками громадської співпраці, а як треба саме для цієї вищої цілі вповні здавити в собі прояви безвартісних, а тим і шкідливих забаганок одиниці. При чому ж тут окремий пластовий сеніорат? ...може й зав'язок цього ж таки нового громадянства, свідомого напрямів і цілей свого розвою, громадянства, в якому кожна одиниця вміє бути й громадянином і собою" Застереження Дрота таке: "Перша річ треба бути членом пластового сеніорату". Не штука робитися старим, зате штука бути молодим без огляду на вік"... "Приймаймо легко й скоро хоч би на пробу це нове, що твориться з думкою кращого завтра. Не ждїм на речі совершенні, бо їх не діждемося, але будьмо піонерами... поступу... як можемо й уміємо, видумуймо щось краще, але не заступаймо недосконалости нічим, пустим зерном, бо життя йде і мусить бути виповнене змістом". Врешті ще одна думка Дрота: "Широке позапластове громадянство повинно відчувати й знати, що є пластсеніори, що вони як цілість мають свою думку про різні справи, і що вони по цій думці згідно й послідовно поступають, що вони, значить, є сильними складниками громадської думки, т. зв. опінії".

Коментар: Ідеї Дрота й ще сьогодні актуальні, але ми їх не сприйняли й не перевели в життя. Наприклад, не здохнули на опрацювання суспільного аспекту пластового виховання для всіх членів Пласту, відповідно до їх віку. Згідно з моєю обсервацією ми рідко втягаємо до Пласту вартісних одиниць, іноді їх позбуваємося, якщо вони не вкладаються в пластовий еста-

бліншмент, якого спроби внести щось нове у Пласті члени побо-рюють. Зате, як їм потрібно, покликаються на Дрота.

Період ВСУМ

У короткому, але дуже динамічному періоді ВСУМ пита-ня пластового сеніорату, з тих чи інших причин, не було акту-альне. ВСУМ склалися з трьох племен: **новаків, юнаків та пе-редових.**

*Але не бути сеніором, значить бути в уладі найстарших, але не бути старим”.

III. Сучасне

Період еміграції й поселення

Від доповіді пл. сен. Ярослава Рака в жовтні 1945, в якій з'ясоване було питання двоподілу праці сеніорів “в Пласті” й “поза Пластом”, продовжується, дискусія на теми організації, праці сеніорату, повертаючи його “лицем до пластової домівки”, “то до громадянства” і так далі аж по сьогоднішній день, хоч зміст праці сеніорів вже був визначений в 1930 р. Не входитиму в подробиці цього мало продуктивного розв'язкового процесу. УПС з уваги на обмежений час мого слова, а також, правду ка-жучи, чи не шкода нам часу, щоб товкти воду в ступі. Важли-віші історичні факти: На сеніорському з'їзді в Байрогі, Німеч-чина, 20 жовтня 1946 р., відновлено УПС як окремий четвертий улад Пласту. — На ВР УПС в Цуффенгавзені 17.IV. 1949 р. ви-рішено внести резолюцію щодо зміни визначення Пласту, а са-ме: “Пласт — це організація молоді для всесороннього, патріо-тичного самовиховання, і організація вихованих у ній громадян”. У зв'язку з цим пл. сен. А. Фіголь у своїй статті написав таке: “То ж пильнуймо, щоб сеніорат був середовищем живих, інтен-сивних шукань з широким діяпазоном дії і далеким кругозо-ром, середовищем великого морального напняття, в якому було б почесно жити й працювати, щоб ми в ньому здійснювали прин-ципи тієї духової держави, що за її реалізацію бореться сьо-годні вся українська нація”. (ПШ ч. 4, 24). Згодом пл. сен. Юрій Старосольський підкреслив у своїй статті “Вищий ступінь пла-стування” (ПШ ч. 6, ст. 31) дві особливо замітні думки, а це: “Я не вагаюся тому сказати, що пластування сеніора, пластування в житті, це - найвищий ступінь пластування”, а друга: “Наша схе-ма характеризується “тяглістю виховного пластування через усі улади”.

На КУПО в 1958 р., переформовано УПС на Об'єднання Пластового Сеніорату, у висліді чого завелася затяжна непро-дуктивна дискусія “за” чи “проти” уладу. Рекомендації, схвале-ні на Великій Раді УПС в Боффало в жовтні 1971, були затверд-

жені ГПР і з днем 19.IV.1972 р. відновлено Улад Пластунів Сені-орів. На превеликий наш жаль, справа правильника УПС до сьо-годнішнього дня не є полагоджена.

Коментування: Мене непокоїть питання, чому ГПР зволікає з схваленням правильника УПС? Чому ми зайво витрачаємо час на цю справу? Правильно сказав Дрот “Не ждм на речі совер-шенні, бо їх не діждемося”. Чи ГПР не бачить, що ми на поселен-ні ведемо важку боротьбу за самозбереження? Англійський скав-тінг був заснований для здійснювання інтересів Англії. Пласт, унікальна організація, має за завдання дати основи для створен-ня новітнього громадянства, українського суспільства, а це оз-начає, що Пласт не є самоціллю, але має служити інтересам України. Чому ми тратимо час надаремно? Нам треба діяти! І то діяти дуже інтенсивно, продумано, об'єднано, без зайвого шарпання. Ми опинилися в ситуації швидких змін у світі, про-гресивної нашої асиміляції без відповідного проводу в нашій спільноті й у Пласті, що робив би необхідні запобіжні заходи для самозбереження.

Обсервуючи нашу пластову дійсність, я помітив у Пласті дуже нездорове явище суспільного порядку, якого не можна промовчувати, якщо нам добро Пласту лежить на серці. Пл. сен. кер. інж. Т. Дурбак, відомий пластовий “парляментарист”, про-тягом багатьох років зумів продумано й послідовно створити систему постанов статуту, правильників і т. ін., яка довела до того, що він накинув на шию Пласту “правильникову петлю”, що гальмує чи жахливо комплікує введення якої-небудь зміни в розв'язкових процесах Пласту чи для добра Пласту, якщо ав-тор системи на неї не погоджується. Щоб перевести яку-небудь зміну чи інновацію важливішого значення потрібно прибли-зно 10 років часу в згаданій системі. Приклади: Улад Пласту-нів Сеніорів відновлено в 1971 р., постанову схвалено ГПР в 1972 р., справу затвердження правильника УПС ще не доведено до кінця; правильник УПН, схвалений (!) в 1976 р., затримано. Чому? Бо пл. сен. кер. Дурбак не поділяє думки новацьких ви-ховників, що склали правильник.

Що це все означає зараз у часах швидких змін у світі? Індивіди розвиваються і назрівають, організації розвиваються й усучаснюються, культури народів також розвиваються, інте-груючи нові необхідні елементи. Тільки Пласт застиг, став ста-тичною, а не динамічною організацією. І ми дивуємося, що членство меншає, а потенціально сильніші індивіди відходять від Пласту.

Підсумовуючи, згадане явище в Пласті є дуже небезпечною хворобою суспільного типу. Статутово-правильникова заклопотаність з общесивно-компульсивним забарвленням у пов'язанні з концентрацією влади та зростаючою могутністю ГПР матиме погубні для Пласту наслідки, а це — посилення невротизації Пласту та затримка Пласту в його розвитку й у його дії, спрямованої на самозбереження. Кому це на користь?

ІУ. Підсумки та рекомендації на майбутнє

Дрот вказав нам шлях "кудою йти", але ми свідомо чи несвідомо пішли навмання і викривили ідеологію Пласту. Пластові цінності стали зникати, якість праобразу пластуна сеніора знизилася, а його мислення збідніло, і це є, на мою думку, одна з причин, чому молоді пл. сеніори не активізуються в УПС. Ми опинилися на глухій вулиці. Чи не пора нам дійти до думки Лесі Українки: "...розум, молодче, по дорозі не валяється", і напружити останні сили, щоб набратися розуму, піддатися трансформаційному процесові й зачати творити нове українське суспільство, а шлях до цього - самовиховання.

Мої рекомендації такі:

1. Позбутися правильникової проблеми, яка зайво займає наш час і енергію, в'яже нам руки, шляхом рішучих організаційних звернень, домагань тощо до ПРОВІДУ Пласту, щоб без дальшого зволікання схвалив правильник.

2. Покликати комісію для: а. визначення поняття і змісту сеніорського пластування;
б. опрацювання програми розвитку дорослих, яка мала б на меті усучаснити себе й Пласт;
в. скласти програму для самозбереження Пласту й нас усіх на поселенні й нашого з'активізування в об'єднаній, доцільній дії для справ

України, з тим застереженням, що ця комісія мала б визначений час для виконання цих завдань.

3. На добровільній базі створити сеніорський актив, що погодиться піддатися трансформаційному процесові шляхом самовиховання. Всі інші — це, з тих чи інших причин, неактивні пластуни сеніори хай доживають свого віку у своїх куренях.

4. Поставити вимоги для активних пл. сеніорів - праця над собою, праця для Пласту чи поза Пластом згідно з ідеологічними засновками й принципами Пласту.

5. Обмежити надавання візначень лише до тих пластунок і пластунів, що досягли певний рівень самообнови й виявилися понадпересічною дією для Пласту чи для української спільноти.

6. Повести інтенсивні заходи для створення **НЕЗАЛЕЖНОГО ПЛАСТОВОГО СУДУ**, бо лише він може подбати про справедливість, чесну гру в Пласті й пластунів поза Пластом.

Аня Гаврилюк, ГР і Орест Гаврилюк, ЧМ.

ЧИ МИ ТРАТИМО ЧАС НА НАШИХ З'ЇЗДАХ?

Якщо ви активні в Пласті, то час від часу доводиться вам брати участь у пластових з'їздах. Маємо тут на думці з'їзди, скликані для вибору ваших пластових проводів, наприклад, крайові пластові з'їзди й збори КУПО.

До з'їзду приготуйтеся зі запалом і великими сподіваннями. Ось буде нагода розповісти про свої жалі й болячки, передискутувати всі проблеми й знайти для них розв'язку. Однак в дійсності наші сподівання оправдуються тільки дуже рідко.

Типовий з'їзд починається в суботу коло полудня й кінчається в неділю пополудні. Іде він за утертою програмою: відкриття, вибір комісій, звіти уступаючого проводу, наради комісій, схвалення резолюцій, вибір нового проводу, й закриття. У міжчасі ще буває вечір з розвагою програмою, яка може часом бути єдиною /на жаль!/ позитивною точкою з'їзду. У неділю ранком звичайно є Служби Божі для тих, у кого вірність Богові все ще бере перевагу над бажанням виспатися.

Для заощадження часу звіти уступаючого проводу часто є друкованою окремою брошурою. Біда лише, що делегати одержують її при реєстрації, з фізичною неможливістю запізнатися з її змістом (80 сторінок або й більше!) та виробити собі якийсь погляд на працю проводу протягом тих 15-ти хвилин, які залишилися до відкриття.

На вичерпну дискусію не стає часу. Горе тому, хто має добрі пропозиції в кількох різних ділянках, що їх розглядають різні комісії. Якщо він не зміг роздвоїти себе, щоб бути присутнім рівночасно на двох комісіях і попірати там свої погляди, то нема надії, щоб дозволено йому забирати голос на пленумі.

У неділю коло полудня починається масова втеча делегатів. Перші від'їждять ті, що далеко мешкають, а за ними й інші. Коли приходить до голосування над найважливішими справами (схвалення резолюцій і вибір нового проводу), то за-

ля вже світить пусткою. У висліді часто западають постанови, які не віддзеркалюють поглядів більшості. Але провід і загал членства мусять їм підпорядкуватися, бо така є "воля з'їзду".

Гадаємо, що настав час, щоб критично придивитися до формату наших з'їздів. Що більше, вважаємо, що конечні є зміни, щоб перестати марнувати час, а мати кращі виследи.

Як повинні виглядати наші з'їзди?

Три місяці перед датою з'їзду, уступаючий провід покликає до життя потрібні комісії. Комісії групувати за географічним принципом (напр. виховна в Торонті, господарська в Філадельфії, статутова в Чикаго і т. д.). Подати до відома загалу членства адреси комісій, де вони можуть зголошувати свої пропозиції. Комісії мають закінчити свої праці **перед** з'їздом і на з'їзд приїхати з готовими проектами резолюцій (а номінаційна комісія — з готовою листом кандидатів до нового проводу). Під час самого з'їзду ніяких нарад комісій **не буде**. Жоден статут не вимагає ані вибору комісій, ані їхніх нарад під час з'їзду.

Один місяць перед з'їздом усі делегати мають дістати друковані звіти уступаючого проводу. На з'їзді буде лише подане коротке / не більше 10- 15 хв./ доповнення уступаючим головою.

Після дискусії над звітами й абсолюторії уступаючому прововоді провести негайно вибір нового проводу, а відтак — схвалення резолюцій. Це все має бути закінчене першого дня з'їзду.

У неділю, по Службі Божій призначити час на загальну дискусію. Це пора на порушення тих усіх справ, які лежать нам на серці, а не були так чи інакше вирішені. Дискусію цю трактувати як сугестії для нового проводу / який уже вибраний! / - на що вони мають звернути увагу протягом своєї каденції.

З'їзд закрити точно в наперед визначеній годині (наприклад, 2-га пополудні/ . або й скорше, якщо на залі залишиться менше як половина зареєстрованих учасників.

Формалісти й статутівці скажуть, що так перевести з'їзд є неможливо. А як ви гадаєте? 9. IX. 1985

Ненавидіти своїх ближніх означає свідомо переступати найбільшу Божу заповідь.

В гніві тратиш розум, серце, і честь і повагу, стаєш звором небезпечним, нівечиш розвагу.

Андрій Бігун і Орест Гаврилюк, ЧМ.

БІЛЬШЕ КОШОВИХ!

Функція кошового в нашому Пласті принесена ще з рідних земель. Однак його завдання сьогодні є куди інші, ніж були колись. Глядячи з перспективи часу, стверджуємо, що роля кошового в нашій організації поступово щораз то звужується. Початково кошовий був тим, кому підлягали всі члени Пласту в давній місцевості. Пізніше, вже на еміграції в Німеччині в роках після II світової війни, заведено станиці й поділено кожну на кіш пластунів і кіш пластунок, під проводом кошових. Так позбавлено кошового прав командування членами жіночого роду. Наступним кроком було виділення сеніорів і сеніорок у спільний осередок праці УПС, рівночасно витягаючи їх з-під влади кошових і підчиняючи прямо станичному. Кошовому залишено старших пластунів, юнаків і новаків (кошовий - аналогічно те саме по жіночій лінії).

Прибувши на американський континент (де, як відомо, під теплішим підсонням усе скорше дозріває!), старше пластуство рішило, що вони вже не виховний улад, а "теж дорослі" й добилось унезалежнення від кошових і підчинення безпосередньо станичним. Поруч з тим стало популярним зараховувати гніздових і зв'язкових до складу станичної старшини, мовляв, вони потребують більше "престіжу" (так, немов би вони не мали досить турбот і без того!) А коли маємо гніздових і зв'язкових у станичній старшині фактично, чи де-не-де вже навіть і формально, тоді відпадає потреба на кошових. Бо - що вони мають робити? Не потрібно передавати провідникам рішень із сходів станичної старшини, бо вони є на тих сходинах присутні. Непотрібно плянувати з ними працю, бо це теж діється на форумі станичної старшини. Теоретично, завданням кошового є командувати частинами новаків і юнаків і координувати їх діяльність. Але, з уваги на різниці віку між юнацтвом, а за тим і різниці в стадії психофізичного розвитку та різниці зацікавлень, що в свою чергу спричинює конечність різного виховного підходу, сьогодні вже тільки дуже рідко зустрічаємо кошових, які потрапляють успішно вести зайняття цілим кошем. Скажіть щиро: коли останній раз ваш кіш мав окрему цілість?

Ото ж у багатьох станицях кошові більше не існують. Скажете: Славно! Ми позбулися непотрібних діловодів і упростили структуру станиці. Але будь ласка, читайте далі.

Обкріюючи функції кошових, чи навіть загалом виелі-мівувавши їх, починає виявлятися, що все таки існують деякі браки. Щоб їх заповнити, виникають тут - то там завсім нові діловоди, як наприклад (1) Станичний референт вишколу - для

ведення дошколу виховників, організу-вання місцевих вишколів.

(2) Провідник новацької (або юнацької) кадри — плянує з виховниками зай-няття в частинах даного уладу й їх ко-ординує.

(3) Виховний референт — це немов ама-льгам кошового й кошової в одній осо-ного, щоб той не мусів комунікуватися зосібна з кожним гніздовим і гніздо-вою, зв'язковим і зв'язковою.

Так чого ж властиво Пласт потребує?

Наша пропозиція: **Більше кошових!**

Гов! Не гарячіться! Пластун зрівноважений! Заки скаже-те нам, що ми самі себе заперечуємо, бо ми тількищо доказа-ли, що кошові є зайві, шепнемо вам до вуха, що кошові, яких ми пропагуємо — це звірі зовсім іншої породи ніж ті, до яких ми звикли.

У Пласті є чотири улади: УПН, УПЮ, УСП і УПС. За вийнятком деяких одностатевих куренів, усі зайняття в сеніо-раті віддавна ведуться спільно для пластунів і пластунок. В УСП теж є сильна тенденція в тому напрямі: осередки праці вже є мішані.

В УПН також традицією є тісні зв'язки між новачками й новаками. Згадати б сестричок, що ведуть рої новаків, спіль-ні вишколи, спільні вогники, спільні табори, а в малих осеред-ках навіть спільні рої.

А в УПЮ — тому останньому бастіоні блискучого сепаратизму? Спільні вишколи, спільні ватри, часом спільні мандрівки, спільні вечори "Юнака", спільні Свята Весни, спільні Орликіяди, спільні вечірки, спільна коляда, спільні лещатар-ські, морські, й спортові табори; зустрічаються теж часом спі-льні курінні табори. А останні Збори КУПО санкціонували спроби творити мішані курені.

Висновок з того такий, що новаки мають багато біль-ше спільного з новачками, а юнаки з юначками, аніж новаки з юнаками, а юначки з новачками. Ото ж поділ станиці на ко-ші за статтю сьогодні вже не є оправданий. Координації потріб-но на рівні даного уладу поміж пластунами й пластунками, а не поміж уладами одної статі.

Аналогічно до 4-ох уладів у Пласті, ми пропонуємо по-ділити станицю на чотири коші, під проводом дотичних кошо-вих:

Кіш УПН

Кіш УПЮ

Кіш УСП

Кіш УПС.

Кошовий/-а УПН командував би всіма новацькими ча-стинами станиці, обох статей. Його обирали б усі новацькі ви-ховники й виховниці, з-поміж членів Кадри Виховників зі сту-пенем гніздового. Йому підлягати б усі гніздові й упорядники самостійних роїв. Його завданням було б планування праці для новацтва, нагляд над її переведенням, підшукування кан-дидатів на новацьких упорядників і упорядниць та гніздових і їх дошкіл.

Кошовий (або кошова) УПЮ — те ж саме для юнацтва.

Кошовий чи кошова УСП відповідатиме за всі аспекти діяльності старшого пластунства в станиці. Вибираний на сходинах коша УСП з-поміж членів того коша. Це те ж саме, що тепер провідник осередка праці УСП, але пропонуємо наз-вати його кошовим для підкреслення рівності з кошовими УПН і УПЮ і спрощення організаційної структури станиці. Кіш УСП складатиметься зі стеж поодиноких куренів УСП, які зарепрезентовані в Станиці (наприклад, стежа "Гребель", стежа, "Лісових Чортів" і т. д.). Стежові підлягають кошовому УСП на поземі станиці, а різночасно в своїх матірних куренях - своїм курінним.

Кошовий (аналогічно те саме для сеніорату).

Із вибором кошових для всіх уладів, які входитимуть формально в склад станичної старшини, пропонуємо зліквіду-вати референтів вишколу, виховних референтів, провідників кадри і т. п. Їхні функції переберуть кошові.

Логічним було б увести подібні зміни й у вищих плас-тових проводах. У КПС: Комендант/-ка УПН

Комендант/-ка УПЮ

Комендант/-ка УСП

Комендант/-ка УСП

Коменданти УСП й УСР вибрані на крайових з'їздах своїх урядів. Коменданти УПН і УПЮ вибрані всіма членами Кадри Виховників даного уряду в країні, з-поміж тих, що мають ступінь гніздового згл. зв'язкового. Рівночасно зліквідувати референтів вишколу, голів виховного сектора і т. п. Всі виховні аспекти пластових таборів переходять у відання комендантів урядів, та голова крайової таборової комісії може відітхнути, бо відповідатиме лише за адміністративний нагляд над окружними таборовими комісіями.

У ГПБ: Булавний УПН (булавна УПН), вибраний Орлиним Кругом з-поміж своїх членів, що мають ступінь гніздового й автоматично очолює його.

Булавний УПЮ (булавна УПЮ) аналогічно те саме.

Булавний УСР (булавна УСР) — вибраний загальним з'їздом УСР.

Булавний (булавна) УСР — подібно.

Уважаємо, що накреслена нами схема може упростити організаційну структуру й причинитися до справнішої праці в Пласті. Вона відтяжить дещо перепрацьованих станичних, з яких кожний не мусітиме бігати (в типовій станиці) за двома гніздовими, двома зв'язковими, референтом вишколу, й двома осередковими (разом 7 осіб), а наглядатиме тільки над 4-ма кошовими. Подаємо цей проект під дискусію та зокрема до уваги дотичної комісії Пластового Конгресу Третього.

5. IX. 1985.

*Кожна кривда розбуджує гнів, а гнів приносить помсту.
Одна хвилина гніву може зробити нещасливим ціле життя.*

*Людина в любові тратить голову, а в гніві тратить серце.
Гнів осліплює людину, розум баламутить, понижує людську гідність, добро на зло крутить.*

Є святий гнів, справедливий, що злих діл не робить, але грішний гнів злочинний людські душі губить.

Афект гніву не корисний, шкоду людям чинить, зла ніколи не направить, лиш біди причинить.

Коли щось на перешкоді в твоїм пляні стане, — стань, подумай, роздивися, не скрегоч зубами.

Гнів нікого не будує, лише любов він руйнує.

Роман Вжесневський

ПЛАСТОВЕ ВИДАВНИЦТВО

Кілька інформацій про минуле. “Молоде життя” — пл. в-во, що видавало журнал для юнацтва у Мюнхені після 2 світової війни, швидко перетворилося у загальнопластове, а далі й загально українське видавництво. Поруч пластової літератури воно випускає цілий ряд поважних наукових праць, зокрема публікації НТШ, що стають необхідними у пластовій праці, таких як **Енциклопедія Українознавства, Нарис сучасної української літературної мови Юрія Шереха, Альманах Ради Фізичної Культури, Шухевич-Чупринка — людина і символ Володимира Яніва, Скав'юг для хлопців — Бейдена Пауелла, Перші кроки — Леоніда Бачинського та багато інших.**

Крім того, МЖ видавало місячники для: юнацтва п. н. “Молоде життя”, для новацтва “Новак”, Пластовий Шлях — для дорослого членства, та також вийшло 4 числа “Життя” — журналу для родин.

Треба згадати, що саме завдяки Пластові — ініціативі пл. сен. Атанаса Фіголя — НТШ мало змогу видавати ЕУ, бож пл. в-во “Молоде життя” забезпечило його всебічною підтримкою, будучи заєрестрованим і під особливою опікою ІРО, а згодом високого комісара / для біженців / в Німеччині, не мавши обов'язку / як недоходове підприємство / платити податків і не будучи зобов'язаним платити соціальне забезпечення працівникам. А крім того, діставало папір з американських газетів. Тодішнє наше в-во підлягало тільки контролі внутрішніх органів Союзу Українських Пластунів.

Потім прийшли зміни — видавництво перенеслося до ЗСА. Тут мало воно стати централею, а філія була б в Німеччині. Але всі ті пляни не здійснилися. А в Мюнхені треба було далі видавати ЕУ. Тодішні пластові провідники, **Начальний Пластун Сірий Лев** кожного разу підкреслював вагу поширеної видавничої діяльності пл. в-ва.

Видавання ЕУ/І натрапляло на дуже великі фінансові труднощі. Всі ми знаємо, які вони були, і як ми їх поборили. Велику допомогу дали “Лісові Чорти” — двічі поставили до диспозиції по 4 тисячі доларів кредиту.

Були такі ж труднощі й при виданні ЕУ/2, бо підготовка матеріалів дуже протяглася, об'єм ЕУ значно побільшився, фондів не було! Тоді пл. в-во давало тільки свою фірму, адміністративно-технічний апарат продукції і збуту аж до 1972 року. У 1972 році ЕУ перебрало вповні на себе новостворене в-во "Книга", а фінансові труднощі розв'язано з допомогою т. зв. Акції-Сарсель, яку заініціювала пл. сен. Кекилія Паліїв серед пластунів, і яка згодом поширилася на загальне громадянства.

Як відомо, 20 грудня 1984 в Торонті відбулася доповідь пл. сен. Атанаса Фіголя, в якій він представив нову концепцію дії видавництва "Книга" — тобто ЕУ. Проект його знайшов схвалення в гурті Патронату Акції-С, що діє в Торонті. Повернувшись з приватної поїздки до Аргентини, будучи на святкуванні 60-річчя "Просвіти" разом з Президентом СКВУ пл.сен. Петром Саварином, побачивши знову роздорощя між угрупованнями на терені СКВУ, який перенісся вже й на терен Аргентини, А. Фіголь взявся реалізувати ідею створення фундації для безперервного видавання публікацій ЕУ, бож це кінцеве для нашого національного існування. Треба видавати й кожноразові доповнення й ЕУ іншими мовами. Уважає він, що сучасне старше покоління — а ним є у великій мірі пластові дорослі члени — має обов'язок залишити по собі тривалу основу для існування і розвитку науки, а це значить фінансову базу й адептів науковців ділянок українознавства. Тому буде дальша праця — збірка фондів і постачання з рядів Пласту наближко науковців. Це треба мати на увазі виховним провадом Пласту, батькам.

У Сарселі буде осідок ЕУ, там закуплено дім, зремонтвано старий для тих, що будуть прибувати на працю під час літа й на свої "сабатіки".

Чому згадує про це? Для порівняння — нашого теперішнього стану з тим, що було в минулому. Підкреслюю історичне значення тих публікацій для Пласту, що їх видало "Молоде Життя" у мізерних фінансових спроможностях його членства, вагу всіх матеріалів, що вміщені на сторінках хоч би "Пл. Шляху". Там же зафіксовано не тільки події, але теж стан пластової думки в діяльності пластової ідеології, методики й практики виховної роботи всіх урядів та їхнього відношення до зовнішнього світу.

А тепер щодо нашого сучасного стану:

1/ **Зменшення передплат /майже на половину/** — причини — їх багато і вони загально відомі; вони завжди були /і в Україні!/, бо **природа людини** така, що її зацікавлення спря-

мовуються до легших розваг, ніж книжка, журнал.

2) Тісно сплетений з цим фінансовий стан пл. в-ва — воно не має фінансової бази. Його всі сприймають, як накинене з престижу Пластові, ним не цікавиться молодь і можливо краще було б видавати ті фонди на інші форми діяльності молоді — спорт, неперіодичні видання легкого жанру з перевагою дотепів, моди (вплинуло таке побажання від старших юначок /, веселих сценок з перевагою ілюстрацій—фотографій над текстом.

Треба над цим призадуматись! Тобто, піти самопливом за забаганками молоді, чи протиставитись тому? Мабуть ніхто з нас не є думки, що преси Пластові не треба.

Тому спрямуємо зусилля на підвищення рівня і журналів і рівня молоді, дітей. В журналах давати матеріал, який **потрібний на сходинах**. Треба близького контакту редакцій з виховниками. **Творити гуртки журналістів серед юнацтва, проводити вишколи, листування, розвивати в молоді амбіції ставати з авторів "молодого пера" — поетами, письменниками, публіцистами, журналістами.** Дбати, щоб молодь їхала на **доповняльні літні курси до УВУ, Риму, Гарварду.** Треба відновити **"Стежки культури"**, організувати поїздки до Європи для контакту з культурними явищами інших народів, поїздки в Україну, поживати життя в куренях і гуртках на тлі українознавства / **конкурси, літературні вечори, активна участь у національних імпрезах, у молодечих драматичних гуртках.** **Виховникам кладемо на серце справу співпраці їх самих та дітвори й молоді з журналами.**

Колись А. Фіголь плянував при пл. в-ві створити станцію постачання різними матеріалами: касетами, картками, календарцями, відзнаками, платівками, ілюстрованим матеріалом для навчання історії, географії, культури України, допоміжними матеріалами для навчання літератури / перерібки чи переклади з чужих мов коротких творів), мовні ігри, співаники, фільми, прозорки, обмін виховними матеріалами тощо.

→ Якщо пл. сен. Мирон Баб'юк виявив готовість допомогти такий матеріал. Але треба **сам матеріал комусь підготувати.** пл. в-ву своїм підприємством, може б він піднявся постачати. **Це завдання спеціалізаційних гуртків серед членства виховних урядів, зокрема УСП та УПС (для сеніорів добра нагода плачувати дома!)**

3/ Система збирання передплат КП Старшинами не є ефективна. Передплати надходять дуже спізнено, є багато помилок в адресах (референти преси, зокрема у великих станицях — не спро-

можні вести свого діловодства задовільно через брак часу, якщо вони працюють зарірково, бо це велика робота. Тому треба б було в таких станицях мати **“журналістичні гуртки”** для допомоги йому. Завданням цього гуртка було б також **пропагувати пресу—робити “Вечори, Юнака”, “Вечори, Готуйсь”, “Вечори Пл. Шляху”** (знайомлення з матеріалом журналу й проведення обговорення його серед членства), словом, такий гурток в’язав би життя з думками з ділянки пластової ідеології, методники й практики. Цей журналістичний гурток у осередках міг би дбати про збільшення передплат наших журналів. Від довших років у цій ділянці ми нічого не робили, навпаки, і тепер стараємося обмежити тираж, позбуваючись неплатників, дарових престижових відборців журналу, а цим не тільки не популяризуємо своїх органів, але обмежуємо їх до щораз меншої кількості їх відборців (бо не можна сказати “читачів”).

У практиці дії жіночих організацій є такі методи поширення журналів, які б треба було нам застосувати. Там існують діловодства—референтки журналу, їх вибирають на з’їздах, (вони пильнують фондів, пожертв з прерізних нагод — уродин, весілля, смерті, ювілею, переїзду на нове помешкання тощо; “Юнака” рятують часто пожертви “Замість квітів на могили”, чому б не з інших нагод?). Нам також треба пресових референтів, але не тільки для збирання передплат!

ПЛАСТОВА ПРЕСА — ЇЇ СТАН І МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ПОКРАЩАННЯ

1. Наявність преси в організації вказує на її силу, здоровий стан, правильну дію. Це свідчить про її членство, яке спроможне пресу видавати, її читати, бо розуміє важливу роллю друкованого слова у правильній дії даної організації. Коли ж мова про виховну організацію, то преса необхідна для ведення виховного процесу, бо за висловом Дрота “виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку”.

Ясно, що існування пластових журналів залежить від загалу членства, яке своїми передплатами уможливорює їх появу, коли мова про фінанси. Але сама база економічна, це не все. Головна мета журналів — це їх потреба зацікавлення їх змістом серед членства, дописування до редакцій, реагування на зміст, тобто те, про що сказав Дрот.

На всіх своїх нарадах і з’їздах ГПБулава присвячує пресі багато уваги. Подаємо думки — поради в справі пластової преси, що ними займався Пленум ГПБ на своїх березневих сходах в Торонті. Подбайте, щоб поради не залишилися на сторінках “Пл. Шляху”, але стали життям.

Відомо, що видавання журналів тепер дуже коштовне. І через те Пл. Видавництво у фінансових клопотах. А крім того, тираж наших журналів змалів, вони надто дорогі, нема в них оголошень, рецензій про них у громадській пресі, популярність їхня дуже послабла через слабке знання української мови серед молоді. Супроти цього треба нам провести ряд заходів для поправи стану, а ці заходи мусять бути у всіх країнах і на всіх щаблях нашої організації. Щоб похвалити зацікавлення журналами, треба призначити окремих пресових референтів, випрацювати з ними план праці, що повинен бути дуже зазубленим з виховними планами. Пресові референти повинні дбати не тільки про своєчасне зібрання передплат, але допомагати виховникам служити матеріалами з преси, організувати відповідні акції, щоб популяризувати журнали серед членів Пласту і в громадянстві. Їхнім завданням буде також:

- дбати про рецензії пластових журналів у громадській пресі;
- дбати про дописи пластової молоді у громадській пресі; зокрема ці дописи важливими є тепер, коли СКВУ і СФУЖО відзначає декаду української родини;
- дбати про співпрацю з дирекціями шкіл, з Церквою, щоб парохі окремих церков наголошували необхідність дітей і юнацтва ходити до українознавчих шкіл, користуватися українським друкованим словом, бути передплатниками дитячої і молодечої преси;
- оживити діяльність УПС, щоб його членство було ініціаторами таких акцій при церквах, організуючи батьків для плекання релігійного й національного виховання у парафіях.

3. У праці виховних уладів повинно бути:

- обов’язок кожного роя, гуртка раз в рік провести своїми силами святкові сходи (запрошені батьки і гості), у програмі яких будуть використані матеріали відповідного числа журналу (вірші, розповіді, малюнки, виставки портретів визначних поетів, письменників та інших людей, що про них була мова в журналі — хай би наші діти й юнацтво не прикрашували своїх домівок безвартісними коляжами з реклами, але робили змістовні стінгазети, ілюстровані фотографіями та відбитками (зірок!) ілюстрацій до них.

- кожний осередок повинен раз в році провести “Вечір Готуйсь” і “Вечір Юнака” при більшій кількості присутніх. Це повинно б стати традицією
- як вимога до пл. проб повинні ми перестерігати від новацтва і юнацтва вимогу висилати дописи і рисунки чи малюнки до редакцій
- при звичаювати новацтво і юнацтво заробіток з добрих вчинків надсилати як пожертву на пресфонд, “Залізний Фонд”, Вишкільний Фонд чи на передплату для дітей в країнах з низьким стандартом економії.

4. Популяризувати друковане слово серед членства виховних уладів можна:

- улаштуванням імпрез — літературних вечорів у пошани тих пластунів і приятелів Пласту та визначних громадян, що мали близьке відношення до пластової преси:
 - літературний вечір у пошану поета — пл. сен. Богдана Кравцева
- літературний вечір у пошану основоположника Пласту пл. сен. Олександра Тисовського
 - літературний вечір в пошану першого Начального Пластуна Сірого Лева
 - вечір у пошану автора багатьох пластових пісень, редактора й опікуна пластової преси пл. сен. Юрія Пясецького
- вечір у пошану пл. сен. Кекилії Паліїв — відданої виховниці в Пласті і громадської діячки
 - літературний вечір у пошану великого приятеля Пласту письменника Василя Софронова Левицького
- літературний вечір у пошану пл. сен. Андрія Гарасевича, поета і відданого пластуна.

У всіх формах пластування треба звертати увагу на потребу друкованого слова, спонукувати новацтво і юнацтво дописувати не тільки до пластових журналів, але й до громадської преси. Це звертає увагу громадянства на молодих дописувачів, бо вони “україномовні”

- у домівках популярними декораціями кімнати повинні бути стін-газети, звернення про пошану мови, заклики користуватися нею у домівках
- дбати, щоб пластова дітвора і юнацтво обов’язково були учасниками українських імпрез, придатних для них — дитячі Шевченківські концерти, фестивалі «живого слова», драматичні вистави, що їх улаштовують місцеві драматичні ансамблі, концерти бандуристів, зустрічі з письменниками, мис-

тецькі вистави та інші імпрези, де є відповідна програма для молоді чи дітей

- у таборах звертати більше уваги на заняття, які дають нагоду співати, інсценізувати, розповідати, “сипати жартами”, деклямувати тощо
- у плянах праці мати на увазі конкурси різного характеру — прочитання найбільшої кількості книжок, вивчення найбільше рядків улюблених поезій, вивчення життя і творчості одного з поетів чи письменників
- у вишколах виховників наголошувати потребу доброго знання мови, знання змісту наших журналів, збуджувати в молоді бажання їхати на різного роду курси українознавства
- уводити в життя ті вмилості, що вимагають знання мови й українознавства.

Українська молодь у діаспорі

ІДЕОЛОГІЧНИЙ СЕМІНАР СТАРШОГО ПЛАСТУНСТВА

КАНАДИ

Вже другий раз за два роки канадська Крайова Булава Уладу Старшого Пластунства (УСП) підготувала та перевела ідеологічний семінар для своїх членів. В днях від 17-го до 20-го травня ц. р., на Пластовій Січі недалеко від Торонта, з’їхалося біля 60-ть старших пластунів та пластунок, під проводом Крайового Булавного УСП ст. пл. Михайла Лози (ОХ). На семінарі теж була присутня голова Крайової Пластової Старшини (КПС) — пл. сен. Іроїда Винницька, відповідальний за вишколи при КПС — пл. сен. Орест Джулинський, керівник виховного сектора пл. сен. Юлія Войчишин та член Крайової Пластової Ради пл. сен. Таня Джулинська.

Програму підготувало та переводило майже вповні спарше пластунство, хоча не без помічі вищезгаданих сеніорів. Семінар почався в п’ятницю ввечері, 17-го травня, звідомленнями з Першої Сесії ІІІ-го Пластового Конгресу, який відбувся в жовтні 1984-го року на “Союзівці”.

Тема чергового дня була "Сучасна Україна і ми". Ст. пл. Роман Ващук (ЛЧ) мав цікаву гутірку п. н. "Як представляють Пласт в Україні". Базуючи на різних пропагандивних виданнях СРСР, Р. Ващук з'ясував, що Пласт та інші молодечі організації у пресі СРСР зображені як наскрізь, негативні, підривні організації, які мають за завдання засліплювати молодь фашистськими ідеологіями.

Опісля п. Ю. Джуравець — учитель української мови в канадській школі висвітлював пропагандивні фільми з СРСР, які наглядно вказували на фальшування нашої історії для пропагандивних цілей.

На семінарі були присутні 7 молодих українських біженців з Польщі, які брали участь у всіх нарадах. Із них, Андрій Терещенко та Міра Дикий-Середа мали гутірку про стан української молоді в Польщі. Між іншим, доповідачі згадали про спробу українців збудувати новий гуртожиток в Польщі; це спричинило серед учасників семінара спонтанну збірку грошей, зібрано суму 203 долари, які будуть вислані на допомогу в будові гуртожитка.

Запрошеним гостем на семінарі був д-р Валентин Мороз, він виголосив доповідь про початки правозахисного руху в Україні та його сучасний стан. Доповідач насвітлив інтелектуальний спротив Шестидесятників-поетів і порівняв його до сучасного спротиву, що вириває з народних мас. Поінформував д-р Мороз також слухачів про появу восьми чисел підпільної публікації "Хроніка Католицької Церкви в Україні". Опісля ст. пл. Євген Дувалко (ЛЧ) мав репортаж із Міжнародної Конференції "Гельсінкі Рів'ю" в Оттаві, у якій доповідач та інші старші пластуни брали участь. На кінець ст. пл. Наталка Юник виготовила підсумки та аналізу акцій УСП, запланованих під час останнього семінара 1984-го року. День закінчено урочистою Ватрою Дружби.

Недільна сесія мала за загальну тему "Українці в діаспорі", та охоплювала гутірки пл. сен. Івана Винницького (ЛЧ) ст. пл. Юрія Дашка ("Історія багатокультурності в Канаді — хронологічний огляд"), ст. пл. Володимира Дашка та ст. пл. М. Бручківської ("Моральні та психологічні концепти плюралізму"), як теж і майстерню п. н. "Шукання плюралізму в пластовій ідеології". Дуже цікаву доповідь мав проф. О. Субтельний (Йорк Унів.) на тему "Устрій та закон Української Народної Республіки в 1917-21-их роках". Між іншим він подав, що так як українці вимагають "прав меншин" в країнах діаспори, УН-Республіка була готова дати такі самі права меншинам в Україні.

Відбулася інформативна сесія із звідомленнями з переслухань Комісії Дешен та відповідної громадської акції, як теж і звідомлення ст. пл. Христини Маців та ст. пл. Нестора Войчишина з переслухань канадської комісії радіа та телекомунікації (КРТК) в Оттаві, де українці стараються виробити право українських передач на публічних хвилях телевізії та радіа. Ст. пл. Михайло Лоза (ОХ) здав звідомлення з діяльності гуртка релігійного апостоляту, який в першій мірі виготовляє духовну програму на пластові табори.

Після Служби Божої та вечері відбулося висвітлення фільму про Великий Голод 33-ого року "Жнива Розпачу".

В понеділок відбулися майстерні п. н. "Що далі?" для планування діяльності УСП на 85-86-ий рік. Між іншим заплановано підготовку Пласту до гідного святкування 1000-ліття Хрещення Руси-України, участь студентів в з'їзді КУМО, пропагування встановлення щорічного "Дня Штучного Голоду" на зразок Дня Солідарності з українськими політ'язнями). Учасники семінара вислали листи до Державного Секретаря Закордонних Справ Джов Клярка з домаганням ширшого розголосу й серйознішої підготовки "Гельсінкських Переслухань" в Оттаві, та створення парламентарного комітету для догляду притримань гельсінкських угод по світі.

Семінар виявився великим успіхом, а старше пластуство висловило загальне задоволення, бо скористало з такого з'їзду.
ст. пл. Юрко Мончак "У"

НЕ НАВИСТЬ

Коли ти можеш бути сильним, не втрачаючи ніжності, коли здібний любити всіх друзів, як братів, при тому так, щоб ніхто з них не був всім для тебе;

Коли вмієш розважати, спостерігати і пізнавати, не стаючи ніколи скептиком або руйніником;

Мріяти, не даючи твоїй мрії стати твоїм паном; коли потрапиш бути суворим, не впадаючи ніколи в лють, відважним, але ніколи безрозсудним;

настільки мудрим, щоб не ставати моралізатором, ні педантом; зберігати відвагу й не втрачати голови тоді, коли довкруги тебе всі вже її втратили, тоді князі, боги, щастя й перемога будуть навіки твоїми рабами,

тоді ти будеш людиною!

Р. Кіплінг.

Срібне Джерело, дня 25. IX. 85

Дорогий Друже Редакторе!

Якраз закінчив я читання 3-го (74) числа "Пластового Шляху" й спішу погратолювати Вам за цікаво редагований журнал, із різnorodним змістом, у яким кожний може знайти щось для себе цікавого. Щастя Вам Боже, у нелегкій редакторській праці, яка часто оказується невдячною, але ж якою вона є важливою!

В усіх репортажах із першої сесії Пластового Конгресу Третього, які я міг досі бачити, бракує згадки про станичного Вашингтону, пл. сен. Андрія Бігуна. БК, який мав цікаву доповідь у рамках панелю на тему "Пласт у 2000-му році". Його не слід мішати з пл. сен. Андрієм Біликом, ЧМ, який теж є з Вашингтону і який також мав там доповідь.

В останньому числі "Шляху" найбільше кидається в очі те, **чого там нема** - а саме брак інформації про далші праці Пл. Конгресу Третього. Вже пройшов майже рік від формального відкриття ПКТ, отож минула 1/3 часу до наступних Зборів КУПО, коли то мала б відбутися заключна сесія ПКТ. Логічно виглядало б, що за той час ми повинні були проробити 1/3 конгресових праць. Повинні б працювати комісії, відбуватися дискусії, семінари ітд. А тим часом - ніякого знану діяльності.

Це можна пояснити хіба двома можливостями:

1. Все діється так засекречено, що звичайні рядові члени Пласту не можуть нічого довідатися, або -
2. Наш новий провід досі не усвідомив собі своїх завдань і не зумів засунати рукаві до праці.

Чи одна або друга альтернатива є корисною для Пласту?

Щиро вітаю Вас

СКОБ!

(пл. сен. Орест Гаврилюк, ЧМ)

ПРОСИМО ПРОБАЧЕННЯ!

Через недогляд при коректі у ч. 72-73. 1985 "Пл. Шляху" на сторінці 28 трапилася помилка у заголовку статті пл. сен. Тараса Дурбана. Замість "Огляд попередніх конгресів" має бути "Огляд **напрямних** попередніх конгресів".

Шановного автора просимо пробачення за цей недогляд.

ПРОЄКТИ ІДЕОЛОГІЧНОГО СЕМІНАРУ УСП (Пл. СІЧ 21.5.1984)

"МАШИНА" З огляду на труднощі доброї комунікації між осередками УСП виринає потреба розгляду можливості кращої й ефективнішої системи комунікації. На семінарі комісія представила такий проєкт п. н. "Машина", який матиме різnorodні завдання: Перш за все "машина" служила б як засіб комунікації, посилаючи в терен Канади відомості про з'їзди, семінари, акції тощо. Така система повинна б улегшити працю осередкових та запевнити швидше передання штафети від крайового проводу до всіх осередків УСП в Канаді.

Подруге — така "машина" могла б служити як інформаційний центр. В ній можна переховувати на компютерський тасьмі різні інформації, корисні для загального вжитку УСП, а саме: адресар усіх членів УСП з Канади, список пластунів-спеців, які можуть бути корисними для певної ділянки пластової програми (наприклад — самозарядність, альпіністика, піонерство тощо), список професіоналістів різних ділянок - лікарі, адвокати, інженери тощо).

Така "машина" могла б мати теж і суспільний характер, яким УСП включався б у життя української громади та всеканадського суспільства. Мова про те, щоб крайові акції УСП (напр. оборона політв'язнів) поширилися організовано серед різних українських і неукраїнських кіл (серед професіоналістів, преси, до політичних і державних органів, різних впливових інституцій). Тепер цей проєкт ще в початках фазах: Треба підшукати групу людей по різних осередках, які були б готові співпрацювати. Мотором цього проєкту є **ст. пл. Володимир Держко з Торонта**, який подає таке число, як центральну лінію "машини": **1 - 416-532-3160.**

Культура — Тому, що культура займає важливе місце в житті кожної людини, її треба плекати й відживляти завжди новими виявами сучасної молоді української душі. Культура і мистецтво, поруч з релігійним й національним та інтелектуальним розвитком людини, є інтегральною частиною духовості пластуна. Цей проєкт мав подвійну мету: — поперше поглибити пізнання української культури. Практичним виявом цьо-

го міг би бути табір, на якому селянське життя характеризує загальну таборову програму (будова сільської хати, інсценізація традиційного весілля на селі). Поруч з цим важливо відживляти зацікавлення сучасним мистецтвом, його творами, творцями (організувати виставку картин, різьб, гугульських килимів, звертаючи увагу на менше популярне мистецтво).

Далі — тому, що поезія, музика і мистецтво висловлюють найбільш інтимні почування людини, її духовність, треба заохочувати пластову молодь цікавитися не лише творчістю знаних людей, але також виявляти ті Богом дані таланти, які криються в нас самих. Треба їх дбало розвивати. Витворюючи оригінальні твори про життя, людина постійно пізнає сама себе. Реалізація цього могла б бути в таборі під час різдвяних ферій перед нашими святами, коли то під проводом кваліфікованих мистців, поетів, художників, співаків, музикантів, композиторів була б нагода краще запізнатися з теорією і практикою сучасного мистецтва. Можливість підготовки такого табору для УСП в Канаді є намічений проектом на зиму 1985/6 р. Треба подумати над якісною програмою, вже підшукувати компетентних мистців. Також запропоновано, щоб такий табір відбувся недалеко Торонта, але місце і дата будуть згодом усталені. Радо приймаємо думки і внески щодо інструкторів і програми.

“ДИСИДЕНТИ” - На тлі дискусій про Україну та ролі українців у діаспорі виринула потреба поширити діяльність УСП поза рамами Пласту та увійти в громадське життя. Розуміючи важливість живого зв'язку з рідною Батьківщиною, старше пластуство вважає, що зацікавлення дисидентами та акції в їх обороні й допомозі їхнім родинами є виявом братерської солідарності, це скріплює нашу віру і надію, що кінець кінцем правда мусить мати перемогу. Марта Дичок взяла на себе відповідальність активно включити УСП у спільну дію з організаціями оборони людських прав, щоб голоси і терпіння українських дисидентів свідчили про нашу боротьбу за правду перед світом. З Мартою можна мати контакт, її телефон: **1-416-762-1345**, або писати: Віллард Аве., Торонто, Онт. M6S 3S1.

“МОВА” - У 70-ох роках існування Пласту наша Організація пережила не одні трудні часи. Наші батьки мусили в багато чому пристосуватися до вимог канадського стилю життя, однак деякі вартості української душі лишаються непорушними: східня духовність, народні традиції і звичаї та зокрема рідна українська мова. Тому, що постійно грозить небез-

пека асиміляції й денаціоналізації, пластова молодь в рядах УСП оцінює скарби понад 1000-літньої спадщини та бажає її плекати в наступному тисячолітті. У Торонті зараз працює т. зв. “мовний гурток”, який різними способами звертає увагу на конечність української мови в Пласті. Перша засада цього проекту заохочує до особистої віднови, постанови плекати й удосконалювати знання української мови.

“ІДЕОЛОГІЯ” - Дуже важливе, щоб пластова ідеологія просякла життя і характер кожного пластуна. Присвоєння будь-якої ідеології мабуть найкраще вдається в дискусіях та при обміні думок. На підставі дискусій на семінарі, члени цієї комісії проаналізували гимн, обіт та закон, концентруючи увагу на сучасні недоліки в житті пластунів, що занедбують проникання ідеології в їхнє щоденне життя. Між іншими речами натякнуто, щоб християнство в Пласті перейшло з теорії до практики, щоб дух християнства і патріотизму перепліталися у всій виховній програмі. Проблематика пластової символіки теж була цікавою темою. Чи символіка ранніх років Пласту є далі актуальною для нинішньої молоді. Розглянено питання — чи можна будь що міняти в ній? Лист з такими та подібними думками було вислано до США перед IX КУПО і 1-ою сесією III Пластового Конгресу в жовтні 1984 року.

Трибуна молодих

Ст. пл. Людмила Шанта

“СЛІДАМИ БАТЬКІВ ПО ЄВРОПІ”

Прогулянка членства УСП по Європі 1984 р.

Сідаючи писати ці рядки, стараюся зібрати і якось упорядкувати всі розкинені думки, переживання, спостереження, спомини... А скільки їх назбиралося за п'ять тижнів мандрівки!

Європа! Яке чарівне це слово...

Європа всіх притягає — і студентів — чи на студії, чи на заробіток, також мистців, музикантів та інших професіоналістів на поширення свого знання, здобуття признання та слави, чи... по “бізнесі” — і тих, що мають там родину, або й тих, що просто їдуть на вакації.

Того літа тридцять-членна група української молоді ЗСА і Канади відвідала Європу турою "Стежками батьків по Європі". Подібні тури, що їх організує УВУ в Нью-Йорку, відбуваються вже кілька років. Тогорічною турою провадив професор Гой, а допомагали йому професор Боднарчук та Ліда Чорна з Нью-Йорку.

Першою і найдовшою зупинкою тури був Мюнхен, Німеччина, де студенти — учасники тури відбували двотижневий курс п.н. "Слов'янська культура і цивілізація" при Українському Вільному Університеті. Можна було також брати додатковий курс "Історія України". Викладачами були професори Гой і Боднарчук та д-р Мороз. За ці курси студенти отримали кредити з УВУ. Кредити ці були також признані університетами ЗСА. Водночас в Мюнхені відбувався перший кобзарський курс, організований Лідою Чорною з Нью-Йоркської Школи гри на бандурі. Після закінчення курсу на УВУ студенти відвідали Італію (Рим, Венецію, Неаполь, Помпеї, Сорренто), Монако ((Монте Карло), Францію (Люрд, Париж) та Швейцарію (Монтро, Вілларс). Оглядами історичні та мистецькі пам'ятки поодиноких місцевостей, як також стрічалися з українцями та оглядали українські пам'ятки, церкви, установи.

В час нашого приїзду у Мюнхен якраз відбувалося велике католицьке свято. Ціле місто святкувало, раділо! Вулиці переповнені молоддю, що співала, танцювала... Але це все було мовою чужою для нас — німецькою. От, — гарно було б нам заспівати по-своєму, мати таке українське свято! — ми подумали. На жаль, в тому натовпі наша група розбилася. Повертаючись додому пізно ввечері підземкою "У-Бан", ми були приємно здивовані, почувши рідну українську мелодію. Чи це нам причулося? Виявилось, що це інша група з нашої тури. Ось так, разом співаючи (на подив німецьких пасажирів) ми доїхали додому підземкою.

З того першого вечора в Мюнхені впродовж цілої тури, група "Стежками батьків..." часто розвеселялась співом, не зважаючи де це було — чи в поїздах, чи в автобусах, чи під час зупинок в дорозі. Взагалі наша група була дуже музикальна: із тридцятьох студентів — дев'ятеро грало на бандурах. І як цього не використати! Заходами українця з Німеччини п. О. Омельчука, наша кобзарська група виступила із трихвилинною програмою на німецькій телевізійній передачі. Публіка захоплено прослухала нас і вітала нас теплими оплесками та вигуками "Зер шен, зер шен!" Казали нам мюнхенські українці, що наша поява на телевізії — це не абияке досягнення, що доте-

пер німці не допускали українців на їхні програми. Виступали молоді бандуристи при інших okazіях: під час урочистого відкриття пропам'ятної плити на терені колишнього кацету в Дахав (цю акцію успішно зорганізували минулорічні учасники "Стежками батьків...") На великому майдані Мюнхенської міської ратуші та під час забави, організованої під українською церквою в Мюнхені. Під час останніх двох виступів долучився до бандуристів хор тих студентів, що якраз брали курс гри на бандурі в Мюнхені.

Перебуваючи на двотижневому курсі в Мюнхені після викладів студенти мали змогу оглядати Мюнхен. Також відбулися короткі поїздки до гір Альпи та до Зальцбургу в Австрії. Відвідали історичні замки: "Шльос Німфенберг", "Шльос Геренхінзе", чудові церкви "Тгамінер Кірхе", "Кльостер Агдехс", "Еттал", "Франценкірхе" та інші, а також українські установи та пам'ятники.

Велике враження зробили чудові бароккові церкви Німеччини та Австрії. Кожне мале містечко чи село пишається своєю церквою. Кожна церковця з любов'ю і смаком удекорована. Майстерний вжиток "Гезамткундверк", тобто поєднання архітектури, малярства, скульптури та орнаменталії з Божим словом витворює почуття гармонії. Увійшовши до церкви, людина не дивиться розгублено на всі сторони: на разючі, різні кольори, форми, орнаментні мотиви, на відмінні стилі малярств та декорації, як це часом буває в церквах, а навпаки її душа наповнюється спокоєм та молитвою.

Кожна церковця має також свою цікаву історію, чи легенду про своє заснування тощо, якою гордиться.

Подорожуючи по Німеччині, зокрема по Баварії й Австрії, не можна не завважити й чепурних хаток, які ззовні барвисто розмальовані (кожний малюнок щось інше розповідає: ось тут вовк, червона шапочка, там хатка з цукру, Гензель і Гретель..., прикрашені червоними, жовтими, рожевими та білими квітами та гнідими плотиками. І убрання поселенців весело обарвлені: мужчини в "Ледерговзен" (шкіряні штани), у білих блюзках та зелених шапках, жінки в чудових квітчастих спідницях, хвартушках, білих блюзках, шаликах синіх, малинових, зелених чи рожевих. А навколо зелень, гори — краса! І так по всіх гірських містечках, де нас занесла програма тури — Міттенвальд, Оберамергав, Еталь, Гарніш.

Німеччина, Баварія та Австрія також знані своїми смачними стравами: "вінер шніцель", ковбаски з квасною капустаю, тридцять поверховий торт, марципани, цукерки у формі звіря-

ток чи рослин, або й музичних інструментів. З напитків мені особисто засмакував "йоганесбір" — солодкий напитек з чорних порічок. Ну, а найславніші то вже пива "Раттлер", "Вайсбір" та інші, а з ними велетенські (на фут довгі) прецлі.

Згадуючи Німеччину, не можна не згадати міську систему транспорту в Мюнхені. Хто з туристів їздив нею, упевнено підтвердить, що ніде в світі нема більш скомплікованої від неї!

Ще багато можна б згадувати про Німеччину, в якій студенти тури провели найбільше часу, але слід би кількома словами згадати й про інші цікаві місця тури. Після Мюнхену була прогулянка до Зальцбургу, міста, де жила родина Ван Треп з фільму "Савнд ов Мюзік". Відтак ми відвідали Венецію. Що за цікаве місто на воді. Тут замість доріг — мости, замість авт — човни-гондоли. А які чудові відблиски — кольорів у воді! А які несподіванки: їдеш гондолею, а над тобою висить білля, сушиться на мотузках — над самою водою! У Венеції ми бачили фабрику на острові Мунро, де виробляють чудові скляні речі. Були також у старовинній візантійській церкві, що збудована на "Піаццо Сан Марко".

Згодом група "Стежками батьків" перебула чотири дні в Римі. Найбільш пам'ятною нам лишилась наша зустріч з покійним Блаженнішим Патріархом Йосифом Сліпим, який благословив кожного члена тури. Вже тоді нас дуже засмутив Блаженніший немічним станом свого здоров'я. Пригадували ми Його, коли був на американському континенті, бачили в уяві Його могутню постать, відчували Його магнетизм і наше велике захоплення Ним.

У Римі організовано для нас "Український День" — були в Церкві св. Петра, відвідали катакомби та могили святих Кирила і Методія й український Студіон. Бачили ми також Папу Римського. Відвідали стародавній "Колізей" та інші архітектурні пам'ятки з римських часів. Але найбільше враження зробила на нас Церква св. Петра. Сходячи в цю велику, маєстатичну будівлю, нас привітали довгі проміння сонця, що падали якраз посередині стемнілої церкви. При вході, на право — одна з найбільших перлин мистецтва — скульптура двадцять трилітнього Мікель-Анджельо "Піета". Можна б днями дивитися й не надивитися на чудові ніжні, тонкі риси молодої, горем прибитої Богородиці, яка тримає на колінах тіло Христа. Цей зворушливий момент тяжко описати словами. Поки ми дивилися на цю скульптуру Мікель-Анджельо, молоді італійці зайшли групою до церкви, впали на коліна перед постаттю Богородиці з Христом та проспівали молитву — хвалу Богові. Такі спонтанні

почування викликає "Піета". Бачили ми також інші перлини мистецтва у "Ватиканській збірці мистецтва" та у "Сикстинській каплиці". У забудованнях Церкви св. Сергія та Вакха, де ми перебували в Римі, мали ми змогу побачити чудотворний образ з України — ікону Божої Матері.

Після Риму — одного дня відвідали Монте Карло, а відтак виїхали до Люрду. В Люрді недалеко готи, де появилася Богородиця Діва св. Бернадотті, брали ми участь у вечірній процесії та Службі Божій, читаючи перед всіма "Богородице Діво" українською мовою. Вищезгадана процесія починається, коли настає сумерк. Тоді тисячі людей збираються перед гро-тою. Кожний засвічує свічку й вона горить під час цілої процесії. Коли стемніє, то тільки й видно тисячі вогників — світел у руках прочан. В Люрді відвідали ми також нову українську церкву.

На початку серпня наша тура опинилася у Швейцарії. Заночували ми у гостелі для молоді (Югендгерберге) у мальовничому містечку Монтров, над озером Дженева. Наступного дня поїхали в гори до містечка Вілларс, де якраз відбувалося велике свято — фестиваль. Вулиці барвисто удекоровані, люди танцюють, веселяться. Навіть худоба удекорована квітами та дзвінками! Що за радісний день! В цьому містечку ми також вислухали цікаву лекцію видатного українця — директора відомої школи, в якій вишколюються провідники економічного життя світу — д-ра пл. сен. Богдана Гаврилишина. Наступного дня поїхали на верхи гір оглядати льодовики.

Останньою довгою зупинкою тури був Париж, Франція. Тут ми відвідали чудову історичну українську церковцю св. Володимира й були на могилі Отамана Симона Петлюри, щоб помолитися і скласти квіти на ній. Могила С. Петлюри на цвинтарі Монтпарнас. Були в музеї Лувр, бачили твори найславніших мистців світа: Мікель-Анджельо, Леонарда да Вінчі, Рафаеля та безліч інших. Тут треба б побути, принаймні тиждень, щоб все оглянути. Відвідали ми також славну катедру Норт Дам, знану своїми чудовими вітражами та готичною архітектурою.

З Парижу ми повернулися до Мюнхену, де в поспіху накупували дарунків, пакувалися та докінчували оглядати місто.

Останнього вечора, для нас організовано прощальну вечірку — "авхвідерзеген" гостину.

І не вірилось, що так швидко пройшов час, що минуло вже п'ять тижнів. Із валізками, повними дарунків та пам'яток, з великим задоволенням і захопленням Європою і всім, що побачили, почули й пережили, студенти, члени тури "Стежками батьків по Європі" поверталися додому.

Пластові Вісті

ПЛАСТОВІ ВІСТІ

неперіодичний вісник

Справлене ч. 185/47*

ГОЛОВНОЇ ПЛАСТОВОЇ БУЛАВИ

Рік 36 Торонто 20 березня 1985 Ч.: 1/85/47

У цьому числі "Пластових Вістей":

Черга 1/85 Об'ява Головної Пластової Ради з 4 жовтня 1984 р в справі назовництва в УПН.

Черга 2/85 Об'ява ГПРади про зобов'язуючий Правильник УПН.

Черга 3/85 Об'ява ГПРади про обов'язуючі Правильники УПЮ, УСП і УПС.

Черга 4/85 Об'ява Головної Пластової Булави з 2 січня 1985 про відбуті 9-ті Збори Конференції Українських Пластових Організацій 5-7 жовтня 1984 року. Новообрані органи КУПО. Схвалений бюджет.

Черга 5/85 Об'ява про відбуту Першу Сесію Пластового Конгресу Третього.

Черга 6/85 Об'ява ГПБулави про доповнення складу ГПБ.

Черга 7/85 Резолюції і рекомендації.

ОБ'ЯВИ

Черга 1/8 Об'ява Головної Пластової Ради з 4 жовтня 1984 р. у справі назовництва в УПН.

Головний Булавний Уладу Пластових Новаків, який є одночасно провідником Орлиного Круга, покликуючись на рішення Головної Пластової Булави з 18 червня 1983 р., звернувся до Головної Пластової Ради листом з 27 червня 1984 про вияснення — чи правильно є назва Улад Пластових Новаків/-он, чи має бути Улад Пластунів/-он Новаків/-он.

Головна Пластова Рада, у виконанні свого завдання авторитетно і зобов'язуючо інтепретувати постанови статуту Конференції по думці статті

УІ 6, точка а, розглянула справу, користуючись постановами статуту Конференції, протоколами Зборів Конференції, їх постановами, проголошеними в Пластових Вістях та додатковими інформаціями обзнайомлених зі справою осіб і ствердила такий стан:

1. Назва уладу є усторовою справою, яка є нерозривно зв'язана з дефініцією членства, і належить до основних справ, які мають вплив на вдержання єдності та усторової подібності крайових пластових організацій. Справа ця включена в статут Конференції, стаття У, §17; точка г: (постанови про членство в Пласті — дефініція і вікові групи. Схвалення змін у таких справах вимагає зміни статуту, але теж додаткової ратифікації крайовими з'їздами членських пластових організацій /Статут КУПО, стаття Х, && 1 і 2).

2. 6-ті Збори Конференції (вересень 1973) схвалили зміну Правильника УПН, який м. ін. вводив теж зміну назви Улад Пластових Новаків на Улад Пластунів Новаків та дефініцію новацтва, "пластовий новак" на "пластун новак". У процесі ратифікації зміна ця не дістала потрібної піддержки й не стала правосильною.

3. Другий раз пропозиція на зміну назви Уладу Пластових Новаків на Улад Пластунів Новаків була зголошена під час 7-их Зборів Конференції (грудень 1976) Комісією для справ УПН як резолюція і схвалена звичайним голосуванням в одному блоку з іншими резолюціями цієї Комісії. Спосіб зголошення справи і її схвалення не були згідні з вимогами статуту Конференції і цю резолюцію належить уважати недійсною.

У цьому місці належало б заважити, що ті самі 7-мі Збори Конференції схвалили зміну назви Об'єднання Українського Пластового Сеніорату на Улад Пластового Сеніорату, отже зміну того самого порядку, що й справа УПН. У схваленні цієї зміни була однак вповні збережена вимагана статуту процедура.

4. Перед 8-ми Зборами Конференції Головний Булавний Уладу Пластових Новаків зголосив до Головної Пластової Булави вмотивоване внесення на зміну назви Улад Пластових Новаків на Улад Пластунів Новаків, яке Головна Пластова Булава схвалила і подала до відома членських організацій листом з 6 січня 1980р., отже три місяці перед Зборами. Внесення це розглядала Статутова Комісія 8-их Зборів Конференції, яка запропонувала Зборам свою відмінну опінію. Збори Конференції прийняли опінію Комісії і схвалили доручення Головній Пластовій Булаві, щоб вона покликала спеціальну комісію для розгляду справи на тлі цілості Пласту.

У висліді Головна Пластова Рада постановляє, що в Пласті обов'язує без змін назва "пластовий новак" і "пластова новачка" та в слід за тим правильною є назва Улад Пластових Новаків/-он.

За Головну Пластову Раду:

пл. сен. Тарас Дурбан

пл. сен. Віктор Яворський

голова

сенретар

* Через недогляд пропущено матеріяли, які повинні були проголошені в цьому числі "Пластових Вістей".

Черга 2/1985 Об'ява ГПРади про обов'язуючий Правильний УПН.

Згідно з постановою Головної Пластової Ради про обов'язуюче назовництво в Уладах Пластових Нованів і Новачок з 4 жовтня 1984 р. за повідомлення ГПРади з 5 грудня 1984 р. та за підписами пл. сен. Тараса Дурбана — голови і пл. сен. Віктора Яворського — секретаря, подаємо до відома, що Правильник Уладу Пластових Нованів і Пластових Новачок, який досі обов'язує, був прийнятий в вересні 1973 року. Він є важливий у всіх статтях, за винятком назовництва, а саме:

а) В Пласті обов'язує без змін назва "пластовий нован/пластова новачка, а в слід за тим є правильною назва "Улад Пластових Нованів/Новачок".

б) Правильником цим можна користуватися, справивши назовництво, згідно з пунктом а), що вгорі.

в) Кожен виховник чи власник таного правильника може сам внести зміни, як це зазначено вгорі.

Черга 3/85 Обов'язуючі Правильники в УПУ, УСП і УПС.

2. Правильники Уладу Пластунів Юнанів і Уладу Пластунок Юначок ч. I і II лишаються важливі без змін (вони прийняті 1961 і 1962 р.р.)

3. Правильник УСП прийнятий 16 червня 1976 лишається без змін.

4. Правильник УПС: далі обов'язує той, що затверджений в 1968 році.

Черга 4/85 Відбуті IX Збори КУПО

Дев'ять Збори Конференції Українських Пластових Організацій відбулися 5-7 жовтня 1985 року в Кергонксоні, стейт Нью-Йорк у З'єднаних Стейтах Америки в приміщеннях Українського Народного Союзу.

У зборах взяли участь представники всіх крайових пластових організацій — членів Конференції в особах голів крайових пластових рад, голів і членів крайових пластових старшин в кількості 40 осіб, які заступали 67 мандатів. Крім цього, взяли участь у зборах — Президент Світового Конгресу Вільних Українців — пл. сен. Петро Саварин, Начальний Пластун пл. сен. Юрій Старосольський, члени Головної Пластової Ради й Головної Пластової Булави в кількості 21 осіб. Гостей — 73 без права голосу.

Зборами проводила Президія в складі:

пл. сен. Софія Качор (Канада) — голова

пл. сен. Роман Олесьницький (Австралія), пл. сен. Володимир Базарно, (ЗСА),

пл. сен. Ярослав Гаврих (В.Британія) — заступники.

пл. сен. Наталка Головата і пл. сен. Марійка Гельбіг — секретарі.

У висліді переведених нарад Збори схвалили: 1. резолюції й рекомендації, 2. обрали нові органи Конференції.

НОВІ ОРГАНИ КОНФЕРЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ПЛАСТОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

I. ГОЛОВНА ПЛАСТОВА РАДА:

1. пл. сен. Віктор Яворський	— голова
2. пл. сен. Петро Содоль	— заступник голови
3. пл. сен. Тарас Дурбан	— член

4. пл. сен. Юрій Ференцевич	— член
5. пл. сен. Володимир Соханівський	— член
6. пл. сен. Ярослава Рубель	— член
7. пл. сен. Ярослав Падох	— член
8. пл. сен. Володимир Ран	— заступник
9. пл. сен. Іванна Ганкевич	— заступник
10. пл. сен. Ірина Куровицька	— заступник

II. ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА:

1. пл. сен. Василь Янішевський	— голова
2. пл. сен. Любомир Романків	— заступник
3. пл. сен. Стаха Гойдиш — голова КПС ЗСА	— заступник
4. пл. сен. Іроїда Винницька — голова КПС Канади	— заступник
5. пл. сен. Іван Винницький	д.-план. ком.
6. пл. сен. Роман Вжесневський	— діл. пл. видань
7. пл. сен. Юрій Борис	— діл. фінансів
8. пл. сен. Таня Онищук	— член
9. пл. сен. Роман Копач	— гол. бул. УПУ
10. пл. сен. Іван Франів	— гол. бул. УПН-ів
11. пл. сен. Христя Базилевич	— гол. бул. УСП
12. ст. пл. Павло Небесний	— гол. бул. УСП
13. пл. сен. Василь Мочула	— гол. бул. УПС
14. пл. сен. Маруся Саян, голова КПС Німеччини	— член
15. пл. сен. Оксана Парашан — голова КПС ВБ	— член
16. пл. сен. Олег Голубович — голова КПС Австралії	— член
17. пл. сен. Володимир Іваник — голова КПС Аргентини	— член
18. пл. сен. Нестор Чорний — голова Пласприяту	— член

Схвалений бюджет:

Дотації КП Старшин:

КПС Австралії	— \$1,200.—
КПС Аргентини	— 0
КПС Великобританії	— \$ 380.—
КПС Німеччини	— \$ 400.—
КПС Канади	— \$3,400.—
КПС ЗСА	— \$9,000.—
Різне	— \$1,600.—

Разом — \$15,980.—

Черга 5/85 ОБ'ЯВА ПРО ВІДБУТУ ПЕРШУ СЕСІЮ ПКТРЕТЬОГО

Перша Сесія Пластового Конгресу Третього відбулася 6 жовтня 1985 р. в рамках 9 КУПО. Нарадам ПКТ відведено було день 6. 10. 1985. Всі інформації та матеріали з цієї Сесії поміщені в числі 1-2 (72-73) "Пластового Шляху".

Підготовною тематики ПКТ-го займалася Дослідно-Плянувальна Комісія під проводом пл. сен. Лариси Залеської-Онишкевич. Підготовку Конгресу провела Підготовча Комісія ПКТ, яку очолювала пл. сен. Люба Крупа.

Черга 6/85

Головна Пластова Булава на своєму Пленумі 12 січня 1985 р. потвердила односторонньо на пості генерального секретаря ГП Булави пл. сен. Тоню Горюхину.

Черга 7/85 РЕЗОЛЮЦІЇ І РЕКОМЕНДАЦІЇ

9-ті ЗБОРИ КУПО, 5-го і 7-го ЖОВТНЯ 1984

ЗАГАЛЬНІ РЕЗОЛЮЦІЇ

1. Збір КУПО вітає весь український народ в Україні і в діаспорі та заявляє свою солідарність з ним у його змагу до самостійності.

2. Вітаємо Ієрархії, Голов Українських Церков, організації української молоді, всі церковні, наукові, громадські та політичні організації. Зокрема вітаємо НТШ з його 110-річчям.

3. Збір вітає члена нашої пластової родини — пл. сен. Петра Саварина на пості президента Світового Конгресу Вільних Українців, і заявляє свою всесторонню підтримку у його праці.

4. Український Пласт вповні ввійде у підготовку й відзначення 1000-річчя Хрещення України, заявляючи всесторонню підтримку єдності в цих святкуваннях нашим Церквам. У виховній діяльності переведе відповідні річні гасла, імпрези, гутірки, табори тощо, щоб в цей спосіб члени Пласту гідно відсвяткували цю велику подію в історії нашого народу.

5. Збір КУПО звертається до церковних Ієрархів і української спільноти піднести престиж української мови пленаючи її культуру, дбаючи про поширення у всіх ділянках життя діаспори.

Закликаємо:

а) наших священиків посилити українське мовлення та пленавання української мови в наших церквах;

б) наші світські організації берегти українське мовлення в діяльності й активно підтримувати українські школи та наукові установи;

в) наших провідних осіб користуватися українською мовою і тим дбати й про її престиж;

г) українську спільноту — розгорнути цілу систему вивчення, поширення і піднесення рівня знання української мови;

г) закликаємо зокрема батьків, щоб звертали особливу увагу на пленавання (мовлення і його культуру) української мови в житті своїх родин.

6. У зв'язку з проголошенням Міжнародного року молоді, пластуни вітають молодь в Україні і заявляють свою солідарність з нею в її змаганні зберігати, вивчати, вчитися й плекати рідну українську мову, не зважаючи на неймовірну посилену русифікаційну політику СССР. Пласт також звертається до молоді світу стати в обороні прав молоді вчитися і спілкуватися своєю рідною мовою.

7. Конференція Українських Пластових Організацій стверджує потребу безпосереднього і живого зв'язку молоді з Україною, і відповідно до того рекомендує провадом виховних уладів УПУ і УСП:

1) Впровадити в програму УСП та старшого юнацтва засвоєння знання про сучасну Україну.

2) Студіювати й використовувати досвід й переживання тих пластунів і пластунок, що були в Україні, в дальшій пластовій програмі і в плануванні дальшої діяльності Пласту, спрямованої до України.

3). Створити при ГПБ окрему комісію, яка розгляне цілий комплекс проблем, пов'язаних із безпосереднім і живим зв'язком пластової молоді з Україною, випрацює до цього рекомендації й представить їх ГПБ і КПСтаршинам.

4) Створити при ГПБ окрему комісію, яка має слідкувати за всією культурною продукцією в УРСР, тобто літературою, фільмами, музикою, виданнями тощо і звертатиме увагу пластової молоді через пластову пресу на те, що варте уваги.

5) Заохочувати пластову молодь листуватися з своїми рідними й ровесниками в Україні.

6) Втримувати тісний зв'язок з українськими правозахисниками, що опинилися на Заході, з метою зацікавити їх Пластом та скористати з їх особистого знання України.

8. Доручаємо продовжувати по всіх країнах і всіх осередках дискусії на теми, порушені на першій сесії III-го Пластового Конгресу.

9. Ще раз пригадуємо, що передумовою приналежності до будь-якого пластового уладу, є передплата відповідного журналу.

Рекомендації

До рекомендації ч. 1 про зміну назовництва в УПН.

Головна Пластова Булава вирішила стримати публікацію Рекомендацій і передати справу до вирішення Головної Пластової Ради, з огляду на те, що ця справа нарушує статут КУПО.

РЕЗОЛЮЦІЇ КОМІСІЇ УПН

Резолюції

1. Здійснення програми новацького виховання залежить від добрих новацьких виховниць і виховників, тому:

а) всю увагу снерувати на їх якість та відповідні вишколи й дошколи. Практичний початковий досвід набуває новацький виховник під наглядом досвідчених виховників;

б) використовувати виховний потенціал батьнів — колишніх новацьких виховників, їх досвід у праці з новацтвом.

2. З уваги на важливість УПН, який є середовищем для початкового формування основних рис пластового характеру, треба, щоб новацькі виховники мали визнання і підтримку пластових проводів відповідно до виконуваних ними завдань.

3. Закликаємо новацьких виховників, щоб об'єдналися в "Орлиному Крузі", користувалися допоміжними матеріалами, видаваними "Орлиним Кругом", і журналом "Готуйсь" та співпрацювали з ними.

4. "Ослиний Круг" висловлює подяку з признання для редакції "Готуйсь" і органу новацьких виховників "Вогонь Орлиної Ради".

5. У системі новацького виховання, новацьке таборювання є основним засобом. Щоб поставити новацьке таборювання на відповідному рівні, треба перевірити дотеперішні практики, упорядкувати систему таборового виховання і підбати про вишколення та досвідчених виховників для ведення таборів новацтва. У випадку браку кваліфікованих виховників новацтва і неможливості позитивно поладити цю справу, треба відкликати табір.

6. Опрацювання програми й методики ведення різновікових і різностатевих роїв незвичайно важливе і тому треба якнайскоріше виготовити відповідну програму.

7. Пропонуємо, щоб новачки в додатку до однострою новачок могли вдягати довгі штани брунатного (коричневого) кольору, як зайде потреба.

8. У виховній праці з новацтвом зв'язок з батьнами необхідний, тому треба вимагати від батьнів більшої співпраці.

РЕЗОЛЮЦІЇ КОМІСІЇ УПЮ

1. В процесі сомовиховання до часу прийняття до УСП виховник не повинен залишати гуртка, але активно допомагати у виховному процесі. Тому, рекомендуємо, щоб всі гуртки мали пластових виховників. Для ближчого пояснення Скобин Круг виготовив уточнення інтерпретації самовиховання, подаючи до цього обґрунтування. (Див. залучник до Резолюції УПЮ).

2. Дати змогу зацікавленим станицям чи країнам створити новий улад для вікової групи 16 — 19 літ на експериментальній базі. Проєкт правильника та програма вже розпрацьована членами Скобиного Круга. Зацікавлені зголосяться до проводу Скобиного Круга і їм звітуватимуть.

3. Доручається ГПБулаві зробити відповідні зміни в правильнику УПЮ на експериментальній базі, щоб не суперечив пропонованому додаткові в справі статево мішаних куренів, а саме:

Додаток до Правильника УПЮ

Мішані курені

1. Побажанням є, щоб курінь складався винятково з гуртків юнанів, або виключно з гуртків юначок. Натомість у місцевостях, де немає відповідної кількості юнанів чи юначок для створення двох гуртків юнанів або двох гуртків юначок (і разом з цим куреня юнанів чи юначок), Крайова Пластова Старшина, за рекомендацією Станичної Старшини, може дати дозвіл на створення мішаного куреня, під умовою, що в цій місцевості:

а) діють упродовж бодай одного року щонайменше один самостійний гурток юнанів і один самостійний гурток юначок,

б) діють одночасно щонайменше один рій нованів і один рій новачок, з яких в наступних роках переходитимуть до юначва нові члени — прихильники;

в) є виховник або виховниця, яка відповідає вимогам правильника УПЮ і має кваліфікації на зв'язного (-ву), та зобов'язується працювати як зв'язний (-ва) впродовж щонайменше двох років.

2. Мішаний курінь мусить діяти, згідно з усіма вимогами правильника УПЮ, у зв'язку з радою гурткових, курінною радою, та з обов'язками й правами курінних діловодів. Після пробного періоду (3 до 6 місяців), підготовчий мішаний курінь, який відповів на вимоги правильника УПЮ щодо реєстрації, може бути вписаний у реєстр куренів УПЮ, і Крайова Пластова Старшина надає йому порядкове число, починаючи реєстр мішаних куренів від числа 100.

Юнани й юначки, як рівноправні члени мішаного куреня, мають однакове право голосу на курінній раді, і однакове право нандитувати й бути вибраними на будь-яке діловодство в курені, і тимсамим, разом з гуртковими увійти в склад ради гурткових.

4. Мішаний курінь зобов'язується існуючі приписи правильника УПЮ щодо розв'язання куреня.

4. Велика Рада Скобиного Круга доручає новообраному проводові організувати з'їзди Скобиного Круга принайменше раз у рік. При виборі місця з'їзду брати до уваги також західні місцевості США і Канади та інші країни пластової діаспори.

5. 9-ті Збори КУПО стверджують, що пластова преса й пластові видання надалі являються важливим чинником у пластовій виховній системі, як засіб зв'язку і виховання. Пластова організація, а зокрема країни, мусять своїми

людськими й фінансовими засобами — й надалі підтримувати появу пластових журналів і інших видань.

6. 9-ті Збори КУПО стверджують, що "РЕКОМЕНДАЦІЇ В СПРАВАХ ВИДАВНИЧИХ", які були прийняті на Пластовому Конгресі Д-му, є далі важливими й актуальними для нашої організації в нашій теперішній дійсності. КУПО закликає Головну Пластову Булаву й Крайові Пластові Старшини й надалі керуватися напрямними, які були подані в цих рекомендаціях.

7. Пропонуємо виховному секторові ГПБ видавати короткі "Інструкції для виховників щодо користування журналом "Юнак". У цих інструкціях були би вказівки, як вживати матеріали даного числа на пластових сходинах й інших заняттях.

Скобин Круг складає признання всім редакторам за довголітню постійну й фахову працю видавання пластового журналу "Юнак" і "В дорогу з юнацтвом".

9. Додати до однострою юначок довгі штани брунатного кольору. Дозволяється куренням УПЮ вибір накриття голови: беретка або напелюх.

10. Рекомендується ГПБ проголошувати гасла лише за попереднім узгодженням їх з КПСтаршинами.

11. Рекомендуємо, щоб для організування з'їздів Скобиного Круга покликатися до помічі провідникові СК проводи вишкочів УПЮ Канади і ЗСА.

12. У зв'язку із 40-річчям створення Української Головної Визвольної Ради (УГВР), яка стала з днем 15 липня 1944 року політичним проводом для збройних відділів УПА, 9-ті Збори КУПО відмічують активну роль пластунів і пластунок в останніх визвольних змаганнях українського народу в часі 1942-1953.

Пластуни, молоді українці, виховані в Пласті, займали багато провідних становищ у цій збройній боротьбі, а Гетьманський Скоб Роман Шухевич був Головою Генерального Секретаріату УГВР і рівночасно Головним Командиром УПА.

Ідейна платформа УГВР, за яку боролися воїни УПА, спричинилася у великій мірі до постанови руху опору в Україні в 1960-тих і 1970-тих роках в обороні національних і державних інтересів українського народу. Цей рух під назвою дисидентство існує досьогодні.

Пластовим виховникам треба збільшити у пластовій програмі тематику боротьби з окупантами всіх українських збройних сил років 1941-53, зокрема побільшити кількість гутірок історичного характеру, теренових ігор та святкових ватер. З цією метою рекомендуємо ГПБ, тобто Головній Булаві УПЮ, виготовити збірку виховних матеріалів про цей період нашої історії для використання на пластових таборах і в програмі сходин.

РЕЗОЛЮЦІЇ КОМІСІЇ УСП

1. Комісія УСП закликає крайові проводи УСП прийняти й увести в життя новий формуляр зголошення, який включатиме права і обов'язки чле-

нів уладу УСП. Формуляр буде виготовлений Головним Булавним УСП згідно з дорученням XII З'їзду УСП.

2. Комісія УСП закликає курені УСП включитися в дію єдності Пласту активним посиленням зв'язків із своїми членами в різних країнах, а особливо нав'язанням комунікації з осередками УСП по різних поселеннях.

3. З огляду на малий чисельний стан УСП по декотрих країнах, де існує Пласт, комісія УСП підтримує створення у них експериментальних мішаних куренів.

4. Комісія УСП закликає членів УСП брати активну участь у Світовому Конгресі Молоді під час Року Молоді — 1985 —, як підтримку програми СКВУ та працю його голови, пл. сен. Петра Саварина.

Побажання

1. Комісія УСП закликає до ближчої співпраці між членами УСП і УПС.

2. Комісія УСП підтримує ідею злучення пластових журналів "Готуйсь", "Юнак" і "Пластовий шлях" в одну публікацію (до 1986 р.), в якій теж могла б появитися сторінка для виховників з порадами — як найкраще використати дане число у виховній праці, як і також поліпшити справи УСП.

3. Комісія УСП закликає всіх членів УСП причинитися до того, щоби Пласт присвятив у своїй програмі увагу виробленню релігійного відчуття і чуйности до релігійних справ в житті пластунів.

РЕЗОЛЮЦІЇ КОМІСІЇ УПС

1. Збір КУПО доручає Головному Булавному УПС достосувати правильний УПС до статутів постанов КУПО, головню щодо вимог членства й устаткування побудови Пласту, і в якнайкоротшому часі довести до його формального схвалення.

2. Доцінюючи вартість і потребу пластової преси так у виховній дії, як і для втримання ідеологічної єдності пластової організації, З'їзд КУПО закликає УСП і УПС фінансово допомогти пластовому видавництву розбудовою видавничого фонду Сірого Лева пластовим заробітком і індивідуальними жертвами.

3. Пластовий сеніорат у свідомості своєї відповідальности за майбутнє Пласту підкреслює потребу віднови наших моральних сил і племіння дійсної і всесторонньої дружби у тісній співпраці, взаємній пошані і довірі між усіма членами сеніорату і старшого пластуства.

Резолюції Комісії Пластприяту

1. Рекомендуємо виховному секторові переводити для батьків пластової молоді курси новацьких і юнацьких виховників, щоби батьки могли помагати у виховній праці, головню там, де заходить того потреба.

2. Рекомендуємо Крайовим Пластовим Старшинам усучаснити і перевидати брошуру під заголовком "Батькам про Пласт" та поширити її у всіх країнах.

"Пластові вісті" — неперіодичний вісник Головної Пластової Булави Число 1/85 /47/

Видає: Головна Пластова Булава

Адреса: Пласт — ГПБ

2199 Блур Стріт Вест

Торонто, Онт. M6S 1N2

Тел.: (416) 789-7855

За зміст відповідає: генеральний секретар ГПБулави

Редантор: пл. сен. Антоніна Горохович.

ПЛАСТОВІ ВІСТІ

неперіодичний вісник

ГОЛОВНОЇ ПЛАСТОВОЇ БУЛАВИ

Рік 36 Торонто, 31 листопада 1985 Ч. 2/85/48

У цьому числі "Пластових Вістей"

Черга 1/85. Об'ява Головної Пластової Ради і Комісії для Вибору Начального Пластуна про його вибори.

Черга 2/85. Різні доручення ГПРади з 13 листопада 1985 р. у справі підготовки й проведення вибору Начального Пластуна.

Черга 1/85. ПОВІДОМЛЕННЯ ГПРАДИ ПРО ВИБОРИ НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА

I. В січні 1986 кінчиться 7-річна наденція Начального Пластуна, Юрія Володимира Старосольського.

IX Збори Конференції Українських Пластових Організацій обрали 7 пластових нуренів, яких Проводи були зобов'язані подати своїх представників-делегатів до Комісії для вибору Начального Пластуна. Обрані IX Зборами Конференції Українських Пластових Організацій були такі нурені:

§ 6. Начального Пластуна вибирають таємним голосуванням всі повноправні члени Уладу Старших Пластунів/он, та Уладу Пластового Сеніорату.

Додаткові уточнення до параграфу § 6:

Повноправними членами УСП і УПС уважаються ті, що:

а) були прийняті до УСП або УПС Крайовою Пластовою Старшиною,

б) користуються повними членськими правами,

в) мають заплачені членські внески до кінця 1984 року.

III. 1. Проситься управнених до голосування зголошувати на письмі нандидатів на Начального Пластуна, які відповідають вимогам поданим в § 4. "Грамоти про Начального Пластуна", разом із коротким обґрунтуванням.

Внесення мусить наспіти до Комісії, (на адресу подану під I.) до дня 15. лютого 1986.

2. Комісія для Вибору Начального Пластуна, по одержанню згоди зголошених нандидатів, помістить їхні прізвища на виборчих листках, які розішлеться до Крайових Пластових Старшин, для доручення виборцям. До виборчих листків буде подана інструкція про реченець та спосіб голосування.

С К О Б !

За Головну Пластову Раду:

пл. сен. Віктор Яворський

пл. сен. Юрій Ференцевич

За Комісію для Вибору Начального Пластуна:

голова

пл. сен. Михайло Мочула

писар

пл. сен. Оксана Бачинська

Замість нвітів на могилу св. п. нолишнього члена Нуреня "Ті, що греблі рвуть" — плавня в Торонті.

ст. пл. ГАНІ ГОБРЕЙ-ХИТРОІ

Ганя — колишня новацька виховниця, прожила 31 років. У глибоному смутну залишила чоловіка Нестора і 2-річну донечку Оленку, Батьків та багато приятелів. Товаришки-пластунки склали в її пам'ять на Фонд Сірого Лева по \$20.00. — разом 120.00 дол.: Марта Зінян-Семущан, Мирося Костів-Руденська, Леся Базилевич-Стефанів, Ірка Дичковська, Марта Минитин-Тихоліс, Мирося Барановська, Ліда Малецька, Оксана Пелех-Федина, Ірина Баер-Фарнавець.

Редакція долучується до висловів співчуття Родині, бож Покійна Ганя — член відомого Нуреня. Хай Бог огорне опікою маленьку Оленку, а Родині допомагає переносити біль. У молитвах просять товаришки Всевишнього прийняти Ганю в оселю праведних.

1. Бурлани
2. Лісові Чорти
3. Ті, що греблі рвуть
4. І-ий Нуринь Тисовських
5. Перші Стені
6. Чорноморці
7. Червона Калина

На основі писем, одержаних від Проводів згаданих нуренів, в склад Комісії для вибору Начального Пластуна, як управнені делегати ввійшли:

1. пл. сен. Володимир Гнатівський, Бурл.
2. пл. сен. Михайло Мочула, ЛЧ
3. пл. сен. Оксана Бачинська, Гр.
4. пл. сен. Денис Беднарський, Тис.
5. ст. пл. Ксеня Зелін, ПС
6. пл. сен. Михайло Белендун, ЧМ
7. пл. сен. Богдан Кузишин, ЧК

Дня 6 листопада 1985 р., Комісія для вибору Начального Пластуна, відбула перше засідання, на якому ухвалювалося як слідує:

- голова: пл. сен. Михайло Мочула, ЛЧ
 заступник: пл. сен. Михайло Белендун, ЧМ
 писар: пл. сен. Оксана Бачинська, Гр.
 секретар: пл. сен. Богдан Кузишин, ЧК
 члени: пл. сен. Денис Беднарський, Тис.
 пл. сен. Володимир Гнатівський, Бурл.
 ст. пл. Ксеня Зелін, ПС

Адреса Комісії для вибору Начального Пластуна:

Mr. M. Mochula
 95 Curie Ave
 Clifton, N. J. 07011
 U.S.A

Черга 2/85. РІЗНІ ДОРУЧЕННЯ ГПР ПРО ПІДГОТОВУ ВИБОРУ НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА

II. Постанови "Грамоти про Начального Пластуна", що відносяться до кваліфікації кандидатів на Начального Пластуна, ставлення внесень на кандидатів і управнених до голосування:

& 4. Начальним Пластуном може стати той, хто:

- а) пластував вже в Уладі Пластунів Юнанів,
- б) є пластуном сеніором,
- в) своїм життям і діяльністю дав доназ глибокого розуміння пластової ідеї і пластової дії та міцного прив'язання до Пласту,
- г) веде примірне особисте життя, додержуючись пластового стилю,
- г) вітається довір'ям і пошаною серед загалу пластунів і українського громадянства.

ДАТКИ НА ПРЕС-ФОНД "ПЛАСТОВОГО ШЛЯХУ",

ЩО ВПЛИНУЛИ ДО 31 ГРУДНЯ 1985 Р.

В. БРІТАНІЯ:	\$16.00 — пл. сен. Ярослав Мицко, Лоугборо,
КАНАДА:	\$10.00 — пл. сен. Ольга Манастирська — замість квітів від відвідувачів її у лікарні (на її власне бажання).
БЕЛЬГІЯ:	\$10.00 — пл. сен. о. І. Кіт.

ЗМІСТ

РЕДАКЦІЙНА СТАТТЯ

В. С.: Ярйй, душе, ярйй, а не ридай —————	1
МИ І НАШ НАРОД	
о. Андрей Шептицький: Лист до Мами —————	3
Ієрархія УНКЦеркви в Канаді: "Завтра кожної країни залежить від молоді —————	6
І. Винницький: Пласт і вічна українська діаспора —————	9
Т. Горохович: Юрій Пясецький — пластун — будівничий Пласту —	14

ДО ДЖЕРЕЛ ПЛАСТУ

О. Тисовський-Дрот: Думки про особу і діяльність пластуна-сеніора	18
ДИСКУСІЙНИЙ ФОРУМ	
Т. Самотула: Важливіші розвиткові процеси пластового сеніорату —————	23
А. Гаврилун, ГР і О. Гаврилун, ЧМ: Чи ми тратимо час на наших з'їздах? —————	29
А. Бігун і О. Гаврилун, ЧМ: Більше Кошових —————	31
Р. Внесневський: Пластове видавництво —————	35
Р. Внесневський: Пластова преса — її стан і можливості його покращання —————	38

Трибуна Молодих

**: Ідеологічний семінар старшого пластунства Канади —————	41
**: Проєкти ідеологічного семінару УСП —————	43

Українська Молодь у Діаспорі

Л. Шанта: "Слідами батьків по Європі" —————	45
Т. Г.: Пластовий закон і наші будні —————	50
ВІСТІ ГОЛОВНОЇ БУЛАВИ Ч. 47 —————	I
ВІСТІ ГОЛОВНОЇ БУЛАВИ Ч. 48 —————	XI